Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 27 апрель 1972 йил, пайшанба | № 99 (15.270). | Баҳоси 2 тийин.

ПАРВАРИШ БОШЛАНДИ

КПСС Марказий Комитетининг 1 Май чақириқларидан руҳланган Сирдарё областидаги Титов номли 6-совхоз чўлқуварлари кунни кеча катта зафар қучдилар. 7 минг 100 гектар майдонга кенг қаторлаб ва квадрат уялаб чигит экдилар. Пахтакорлар бу йил 20 минг тонна «оқ олтин» етиштириш учун курашмоқдалар.

Дастлабки майдонларга экилган чигит бир текисда униб чиқди ва пахтакорлар ғўза парваришини бошлаб юбордилар. Бўлим механизаторлари 5 майгача биринчи комплекс ғўза парваришини туғаллаш учун курашмоқдалар.

СЎЗ—МАККАЖЎХОРИКОРЛАРГА

ҚЎШИМЧА ДОН МАНБАИ

Колхозимизда айниқса пахтачилик яхши ривожланяпти. 1971 йилда 2000 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 34.5 центнердан ҳосил кўтардик. Бу йил эса экин майдонини 2020 гектарга етказиб, ҳар гектар ердан 36 центнердан ҳосил кўтаришни мўлжаллаб меҳнат қилаётирмиз. Шунингдек, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришнинг бошқа соҳаларини дадил ривожлантириш учун курашяпмиз. Чорвачиликни рентабелли соҳага айлантиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Ана шундай тадбирлардан бири маккажўхоридан мўл кўкпоя ва дон олиш бўлади.

Очиғини айтганда, мўл чорвачилик маҳсулотлари етиштиришнинг муҳим омили бўлган маккажўхоричиликни ривожлантириш учун анчагина иш қилишимиз керак. Буни шундан ҳам билса бўладики, 1970 йилда 220 гектар ерга маккажўхори уруғи экилиб, гектаридан 220 центнердан силосбоп кўкпоя олиш режалаштирилган эди. Бироқ натижа кўнгилдагидай бўлмади, ҳар гектар майдондан 166 центнердан кўкпоя етиштирилди.

Бултур эса ишимизда бирмунча ўзгариш бўлди. 120 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 220 центнер ўрнига 304 центнердан кўкпоя йиғиштириб олинди.

Биз барча имкониятлардан фойдаланиб, ана шу юксак ишончни оқлаш учун ҳаракат қиляпмиз. Экин майдонимизнинг ҳаммасига кузда фосфор ўғити сепилиб, шудгорлаб қўйилган эди. Барча майдонга донни белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар билан экилди. Шундан 25 гектар майдонга дон беда уруғи билан аралаштириб экилди. 10 гектар майдонга лавлаги уруғи билан қўшиб экдик.

Хуллас, ҳозиргача бажарган ишларимиз агротехника талабларига жавоб беради. 140 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 400 центнердан кўкпоя, 20 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан дон олиш учун курашимиз бундан кейинги ишларимизга боғлиқ бўлиб қолди.

Дастлабки экилган майдонлардаги уруғ униб чиқди. Парваришни биринчи ишловдан бошлаб ўз вақтида ва сифатли ўтказиш мақсадида сеялкалар ўрнига культиваторлар тақиляпти. Биринчи озиқлантиришни 2-3 кун ичида бошлаб юборамиз.

Ҳ. РАСУЛОВ,
Самарқанд область Булунғур районидаги «Октябрь» колхози маккажўхорикорлик бригадасининг бошлиғи.

МЕҲНАТИМИЗ—ОНА ВАТАНГА!

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг 1972 йил 15—16 апрелда бўлиб ўтган коммунистик шанбалик якунлари тўғрисидаги АХБОРОТИ

Ўзбекистон меҳнаткашлари коммунистик шанбаликни умумхалқ меҳнат байрами сифатида ўтказдилар.

Шу йил 15, 16 апрель кунлари ва шундан кейинги кунларда корхона ва қурилишларда, колхоз ва совхозларда, транспортда ва бошқа ташкилотларда юз минглаб меҳнат аҳли зўр кўтаринкилик билан ишлаб, қўшимча маҳсулотлар ишлаб чиқардилар, янги бинолар ва иншоотларни бунёд этдилар, далалар ва фермаларда ишладилар, шаҳарлар ва аҳоли пунктларини ободонлаштирдилар. Буларнинг ҳаммасини улар Буюк почин анъаналарига ўз садоқатларининг рамзи сифатида амалга оширдилар.

Коммунистик шанбаликда республикамизнинг 5 миллиондан кўпроқ меҳнат аҳли иштирок этди. Шу жумладан, саноат корхоналарида 505 минг киши, пудрат қурилиш ташкилотларида 283 минг киши, транспорт ташкилотларида 98 минг киши, колхозларда 824 минг киши, совхозларда 311 минг киши ишлади.

Шаҳар ва посёлкаларни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштиришда 3 миллиондан кўпроқ киши қатнашди.

Саноат корхоналари 15,9 миллион сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариб, планга қўшимча равишда турли хил машина ва ускуналар, трактор ва қишлоқ хўжалик машиналари, ип-газлама ва шойи газламалар, мебеллар, холодильниклар ва бошқа халқ истеъмоли моллари тайёрлашди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликни муддатидан илгари бажариш марказлаштирилган фондига шанбаликда ишланган 3,8 миллион сўм маблағни қўшдилар. Марказлаштирилган фондга саноат корхоналарида қўшилган ҳисса 1 миллион 29 минг сўм, пудрат қурилиш ташкилотларида 844 минг сўм, транспорт ташкилотларида 204 минг сўм, совхозлар ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналарида 486 минг сўм, колхозларда 1 миллион 52 минг сўм, бошқа хўжалик ҳисобидаги ташкилотларда 196 минг сўм бўлди.

Коммунистлар! КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун бошланган умумхалқ курашининг авангардида борингиз, омманинг актив ташкилотчилари ва тарбиячилари бўлингиз!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ НИНГ 1 МАЙ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН).

ҒИЖДУВОН районидаги Энгельс номли колхознинг механизаторлари чигит экишни тез фурсатда, сифатли қилиб ўтказишда нарвонбошилик ролини ўйнадилар. Энди улар сеялкаларни культиваторлар билан алмаштириб, ғўза парваришини бошлаб юборишга шайланмоқдалар. Суратда ўз агрегатини ёш ниҳолларни озиқлантиришга шайлаб қўйган механизатор Бақо Шодмоновни кўриб турибсиз. У бу йил камида минг гектар майдонда ғўза парваришини ўтказиш мажбуриятини олди.

Б. Мўминов фотоси.

ШОЛИ ЭКИШ КУНДАЛИГИ

Ўзбекистон ССР областларида шоли экишнинг бориши тўғрисида 1972 йил 26 апрелга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун—областлар: иккинчи стун—шоли экилган майдон (минг гектар ҳисобида); учинчи стун—планга нисбатан процент ҳисобида.

Сурхондарё	1,0	32,3
Фарғона	0,2	8,7
Андижон	0,1	3,7
Тошкент	0,1	1,0
Қашқадарё	0,6	—
Сирдарё	—	—
Бухоро	—	—
Наманган	—	—
Самарқанд	—	—
Хоразм	—	—
ҚҚАССР	—	—
Республика бўйича:	2,0	3,1

ИШОНЧ ЁРЛИҚЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Германия Федератив Республикасининг Совет Иттифоқидаги фавқулодда ва мухтор элчиси Ульрих Зам 26 апрелда Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорнийга ишонч ёрлиқларини топширди. Элчихонанинг дипломатия ходимлари элчига ҳамроҳ бўлдилар.

Ишонч ёрлиқларини топшириш вақтида У. Зам билан Н. В. Подгорний нутқ сўзладилар.

Ишонч ёрлиқларини топшириб, нутқ сўзланганидан кейин Н. В. Подгорний билан У. Зам ўртасида ошкора дўстона суҳбат бўлди. Бу суҳбатда СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе ва СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари А. А. Смирнов иштирок этдилар.

(ТАСС).

А. Н. КОСИГИН ПЕРУ РЕСПУБЛИКАСИ МИНИСТРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 26 апрелда Кремлда Перу Республикаси балиқчилик министри Х. Танталеан Ванинини қабул қилди. Х. Танталеан Ванини балиқчилик хўжалигини ривожлантириш лойиҳасини амалга оширишда ҳамкорлик қилиш юзасидан Совет — Перу аралаш комиссиясининг 1 сессиясида Перу делегациясига бошчилик қилмоқда.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида турли соҳаларда Совет—Перу ҳамкорлигини ривожлантириш имкониятлари тўғрисидаги масалалар муҳокама қилинди. (ТАСС).

Л. И. БРЕЖНЕВ ЧССР ФЕДЕРАЛ МАЖЛИСИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ БИЛАН УЧРАШДИ

СССР Олий Советининг таклифига биноан расмий дўстона визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Чехословакия Социалистик Республикаси федерал мажлисининг делегацияси 25 апрелда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан учрашди.

Чехословакиялик ўртоқлар—Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧССР Федерал мажлисининг Раиси А. Индра (делегация бошлиғи), ЧССР Федерал мажлиси раисининг биринчи ўринбосари Я. Марко, ЧССР Федерал мажлиси халқ палатасининг Раиси В. Давид, ЧССР Федерал мажлиси миллатлар палатасининг Раиси Д. Ганес, ЧССР Федерал мажлисининг депутатлари Я. Мушал, Э. Риго, Г. Чермакова, И. Месарошова совет қонун чиқарувчи олий органларининг ва маҳаллий ҳокимият органларининг иш тажрибалари билан, совет халқининг меҳнати ва турмуши билан танишиб чиқиш имконияти берилганлиги учун КПСС Марказий Комитетига ва ССР Иттифоқи Олий Советига миннатдорчилик изҳор қилдилар. Делегация аъзолари Совет Иттифоқи бўйлаб қилган сафарларидан олган таассуротларини гапириб бердилар ва Москвада, Минскда ҳамда Волгоградда меҳнаткашлар уларни қардошларча дўстона қабул қилганликлари, самимий кутиб олганликларидан ғоят мамнун бўлганликларини айтдилар.

Чехословакия делегацияси Чехословакия Коммунистик партияси XIV съездининг социалистик ғалабаларни янада мустаҳкамлаш, Чехословакия жамиятини ҳар томонлама ривожлантириш ва социализм мамлакатлари билан қардошлик алоқаларини ҳар томонлама мустаҳкамлашга қаратилган қарорларини амалга ошириш йўлида Чехословакия меҳнаткашлари Коммунистик партия раҳбарлигида қилаётган катта ишларини гапириб берди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXIV съезди белгилаб берган вазифаларни амалга оширишда совет халқи эришган муваффақиятлар тўғрисида, КПСС ва Совет давлатининг тинчликни ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлидаги ташқи сиёсий фаолияти ҳақида чехословакиялик дўстларга ахборот берди.

СССР билан ЧССР ўртасида қардошларча бузилмас дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик муносабатлари вужудга келганлиги, бу муносабатлар йилдан-йилга мустаҳкамланиб ва кенгайиб бораётганлиги дўстона учрашувлар чоғида қайд қилиб ўтилди ҳамда ЧССР Федерал мажлиси делегациясининг визити Совет Иттифоқи ва Социалистик Чехословакия халқларини бирлаштириб турган чуқур интернационал алоқаларнинг янада мустаҳкамланишига хизмат қилади, деб ишонч билдирилди.

Самимий, ўртоқлик вазиятида ўтган суҳбатда СССР Олий Совети палаталарининг раислари А. П. Шитиков билан Е. С. Насриддинова, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси К. В. Русаков, шунингдек Чехословакия Социалистик Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Я. Гавелка қатнашдилар.

ФИДЕЛЬ КАСТРОНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИГА ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан, Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ва революцион ҳукумат Бош министри Фидель Кастро Рус шу йил июнь ойининг охирида расмий дўстлик визити билан Совет Иттифоқига келади.

МИСР АРАБ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ АНВАР САДАТНИНГ МОСКВАГА КЕЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Миср Араб Республикасининг Президенти ва Араб социалистик иттифоқининг раиси Анвар Садат КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан шу йил 27 апрелда Совет Иттифоқига ташриф қилади.

ТАСС БАЁНОТИ

Кейинги кунларда Германия Федератив Республикасида Москва ва Варшава Шартномаларининг мухолифлари «Москва Шартномаси хусусидаги музокаралар протоколларидан кўчирмалар»ни ишга солдилар. Ана шу сохта гаплар Ғарбий Германияда босиб чиқариладиган, материалнинг фарқига сира бормайдиган баъзи газеталарнинг саҳифаларида кўчириб босилди. Бундан ташқари, ГФРда Европадаги кескинликни юмшатишга қарши, Федератив Республиканинг Совет Иттифоқи ва Польша Халқ Республикаси билан тузган шартномаларини ратификация қилишга қарши курашда ҳеч қандай воситалардан ҳазар қилмаётган кучлар ана шу сохта гаплардан фойдаландилар.

Германия Федератив Республикасининг ҳукумати ана шу «кўчирмалар» ҳусусида ўз фикрини айтди ва уларни қалбакичиликдан иборат нарса, деб таърифлади.

ТАСС мазкур материалларнинг тексти билан танишиб чиқиш бунда гап музокараларнинг ҳақиқий мазмуни билан ҳеч қандай алоқаси бўлмаган очиқдан-очиқ қалбакичилик тўғрисида бораётганлигини кўрсатди, деб айтиш ваколатини олган.

Шу хилдаги сохта гапларнинг тўқилиши шартномаларни ратификация қилишга қарши чиқаётган ва ўз сиёсатини реваншчилик ҳамда Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик мамлакатларга нисбатан душманлик ғояларига асосланиб кураётган шахсларнинг ўтакетган беҳаёлик билан қандай воситалардан фойдаланаётганликларини кўрсатиб беради холос.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

СССР Министрлар Совети дам олиш кунини 1972 йил 6 Май шанба кунидан 8 Май душанба кунига кўчириш ҳақида қарор қабул қилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Б. А. КУДРИНГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АГРОНОМ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республикада суғориладиган деҳқончиликни ривожлантиришдаги катта хизматлари учун СССР мелиорация ва сув хўжалиги министрининг ўринбосари Борис Александрович Кудринга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПЎЛАТОВА

1972 йил, 26 апрель.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ХАЛҚ МАОРИФИ ХОДИМЛАРИГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЎҚИТУВЧИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Узоқ йиллик, самарали педагогик ишлари, ёш авлодни ўқитиш ва коммунистик руҳда тарбиялашдаги катта хизматлари учун қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» фахрий унвони берилсин:

Назаров Имом — Қашқадарё область Яккабоғ районидаги Ойбек номли ўрта мактабнинг математика ўқитувчиси.

Соатов Мирбобо — Сирдарё область Сирдарё районидаги 26-саккиз йиллик мактабнинг тарих ўқитувчиси.

Цой Сихе — Тошкент область Юқори Чирчиқ районидаги 66-ўрта мактаб директори.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПЎЛАТОВА

1972 йил, 26 апрель.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, хўжалик органларида узоқ йил самарали ишлаганлиги ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлганлиги муносабати билан Бухоро область Конимех районидаги «Октябрь 40 йиллиги» совхозининг директори Усен Серикбоевни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ХАЛҚ ЭҲТИРОМИ

КОМИЛ ЯШИН ЮБИЛЕЙИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

К. НУЪМОНОВГА (ЯШИНГА) «ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ЁЗУВЧИСИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Совет адабиётини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун ёзувчи, Ўзбекистон ёзувчилар союзи правлениесининг раиси Комил Нуъмоновга (Яшинга) «Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА

26 апрель, 1972 йил
Тошкент шаҳри

Комил Яшин ўзбек адабиётининг моҳир устаси, таниқли совет ёзувчиси ва жамоат арбоби, республика Фанлар академиясининг академиги, СССР Давлат мукофоти лауреати ва Ҳамза номли республика мукофоти лауреатидир. 26 апрелда Тошкентдаги Алишер Навоий номли театрда ўтказилган юбилей кечаси Комил Яшин туғилган куннинг 60 йиллиги ва ижодий фаолиятининг 40 йиллигига бағишланди.

Ўзбекистон пойтахти жамоатчилигининг вакиллари, қардош республикалардан келган меҳмонлар, юбилярнинг қаламкаш дўстлари ва ўртоқлари бу ерга тўпланишди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти О. С. Содиқов кириш нутқи билан кечани очди. Социалистик Ўзбекистон адабиёти ва театр санъатининг ривожланиш тарихи, деди у, Комил Яшиннинг номи билан боғланган. Юксак партиявийлик, халқ олдидаги масъулиятни ҳис этиш, ҳаётни чуқур билиш—Ҳамза Ҳакимзода шонли анъаналарининг вориси ва давомчиси Комил Яшин ижодиётига хос хусусиятлардир.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми К. Яшинга Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси деган юксак унвон берганлиги тўғрисидаги хабарни мажлис аҳли қарсаклар билан кутиб олди.

Совет адабиётининг таниқли арбоби В. М. Кожевников кечада К. Яшиннинг ижоди тўғрисида гапирди. К. Яшин ижодиёти халқ анъаналари билан чуқур боғланган бўлиб, Ватанга фидокорона хизмат қилиш намунасидир. В. М. Кожевников юбилярга СССР Ёзувчилар союзи ва Россия Федерацияси Ёзувчилар союзи правлениелари номидан самимий табрик топшириб, энг яхши истакларни изҳор қилди. У айтдики, ғоявий эътиқод ва юксак маҳорат К. Яшин асарларига хос хислатдир. Комил Яшин асарларининг ана шу фазилатлари туфайли кенг китобхонлар оммасига манзур бўлди. Юбилярнинг хизмати яна шундаки, у актив ва баракали ижодий фаолиятини СССР Ёзувчилар союзида, Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари билан алоқа қилувчи Совет комитетида фаол ишлаш билан бирга қўшиб олиб бормоқда.

Юбилярнинг дўсти ва сафдоши, Ўзбекистон халқ шоири Уйғуннинг сўзлари кучли таассурот қолдирди. У К. Яшин республикадаги кўпгина адибларнинг меҳрибон мураббийси эканлиги ҳақида гапиради.

Қозоғистон Ёзувчилар союзининг раҳбари Анварбек Олимжонов ҳам ўз ҳамкасби шоир Уйғуннинг ана шу фикрини қувватлаб, мен ва менинг кўпгина юртдошларим ҳам Яшинни қозоқ адабиётчиларининг қалин дўсти деб биладилар, деди.

Украина ёзувчилари, деди Днепр соҳилларидан меҳмон бўлиб келган Дмитрий Павличко, юбилярга ўз халқининг энг азиз китоби «Кобзар»ни туҳфа қилдилар.

Ўзбек адибининг дўстлари ўзларининг эсдалик туҳфасида «биз бу билан украин диёрининг буюк иззат-ҳурматини ифода қиламиз», деб ёздилар.

К. Яшиннинг асарлари мамлакатимиздаги барча республикаларнинг китобхонларига яқин ва азиздир. Тожик шоири Мирзо Турсунзода шу тўғрида гапирди. У К. Яшиннинг пьесалари кўп йиллардан буён Душанба, Ленинобод ва Тожикистоннинг бошқа шаҳарларидаги театрлар саҳналарида қўйилаётганлигини айтди.

Туркман ёзувчиларининг оқсоқоли Берди Кербобоев ўз нутқида совет адабиётининг бошқа моҳир усталари каби К. Яшин ҳам мамлакатимиздаги халқлар дўстлигининг жўшқин куйчиси эканлиги ҳақида гапирди. Шу сабабли, деди Берди Кербобоев, К. Яшиннинг ижоди барча қардош республикалардаги китобхонларга азиздир.

Белоруссия шоираси Евдокия Лось, Озарбайжон ёзувчиси Наби Ҳазрий, грузин шоири Иосиф Нонешвили, арманистонлик меҳмон Левон Карагезян, латвиялик олим Рудольф Грабис, Эстония ёзувчиси Ааду Хинт, қирғиз адиби Исроил Сулейманов, татар шоири Заки Нурий, қорақалпоқ ёзувчиси Иброҳим Юсупов К. Яшинни туғилган кунига 60 йил тўлганлиги билан қизғин табрикладилар, унга сиҳат-саломатлик ва янги ижодий муваффақиятлар тиладилар.

Юбиляр номига жуда кўп табрик ва телеграммалар олинди.

Юбиляр ўз ижодига юксак баҳо берилганлиги учун қизғин ташаккур изҳор этиб, бутун куч-ғайратимни, билимимни халққа, партияга, Ватанга бағишлайман, деди.

Кечада КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, А. Д. Бесчастнов, И. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, О. У. Салимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат Г. М. Орлов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари С. К. Зиёдуллаев, М. Турсунов, А. Р. Хўжаев ҳозир бўлдилар. (ЎзТАГ).

СССР 50

„МИНГЛАР ШАРТНОМАСИ“ — МИНГЛАР МУСОБАҚАСИ

РЕСПУБЛИКАМИЗ ПАХТАКОРЛАРИ ВА ПАХТА ТОЗАЛОВЧИЛАРИ «МИНГЛАР ШАРТНОМАСИ»ГА БАЖОНИДИЛ ҚЎШИЛМОҚДАЛАР

Хотирангизда бўлса, Глухово ип-газлама комбинати тўқувчилари ва йигирувчилари йил бошида катта ташаббус билан чиққан эдилар. Улар СССР 50 йиллиги шарафига чидамли ва кўркам газламалар ишлаб чиқариш топшириқларини ошириб бажаришга, тўққизинчи беш йилликни аъло сифат учун кураш беш йиллигига айлантиришга даъват этган эдилар. **Газламанинг чидамли ва ёқимтой бўлиши биргина тўқувчига боғлиқ эмас. У пахтакор қандай пахта беришига, пахта тозаловчилар ундан қандай тола ажратиб олишларига, кимёгарлар қанчалик сержило бўёқлар етказиб беришларига ва ниҳоят машинасозлар тўқимачилар ва пахта тозаловчилар учун қанчалик мукаммал машина-ускуналар тайёрлаб беришларига боғлиқ. Глухово тўқимачилари ҳам бутун диққат-эътиборни ана шунга қаратдилар, ана шу соҳа ишчиларини баҳамжиҳат, бир ёқадан бош чиқариб ишлашга чақирдилар.**

Ташаббус тезда ўз издошларини топди. Тўқимачиларнинг чақириғига бутун Иттифоқимизнинг тўқувчи ва машинасозлари, кимёгар ва пахта тозаловчилари «лаббай» деб чиқа бошладилар. Бу ишда тўрт республика газеталари — «Советская Россия», «Радянська Украина», «Звязда» ва «Совет Ўзбекистони» газеталари ташкилотчилик қилиб, ташаббусга қанот бағишладилар. Ташаббус туғилган ерда — Ногинскда тўқимачилар билан машинасозлар ва пахта тозаловчиларнинг учрашуви бўлиб ўтди. Бу ерда тўқимачилар машинасозларга ўз эътирозларини рўй-рост айтдилар. Машиналарни такомиллаштириш юзасидан конкрет таклифлар бўлди. Ҳозирги кунда ана шу кенгашда ишлаб чиқилган тадбирлар асосида жуда кўп корхоналардаги тўқимачилик ва йигирув машиналари такомиллаштирилмоқда.

Яқинда эса «Минглар шартномаси» мусобақасининг ташаббускорларидан бир гуруҳи Ўзбекистонимизда бўлди. Улар бу гал Ўзбекистон пахтакорлари ва пахта тозаловчилари билан гаплашиб олишни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйган эдилар. Газламанинг энг асосий хом ашёси бўлган тола сифатини янада яхшилаш юзасидан фикрлашиб олишга келган эдилар. Ана шу социалистик мусобақа пешқадамлари орасида машҳур ивановолик тўқувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Зоя Павловна Пухова, РСФСР Олий Советининг депутати, Глухово ип-газлама комбинатининг йигирувчиси Мария Федорова, Белоруссиядаги Барановичи ип-газлама комбинатининг цех бошлиғи А. Буевич, «Шуйский пролетарий» фабрикасининг классификатори Мария Ивановна Богомолова, шунингдек, Украина ва Белоруссиядан келган ишчилар, мутахассислар, «Советская Россия», «Радянська Украина» ва «Звязда» газеталарининг махсус мухбирлари бор эди.

Илгари хабар қилинганидек, улар дастлабки куни янги Тошкент билан танишдилар. Сўнгра «Совет Ўзбекистони» газета редакциясида ана шу делегация иштирокида уч министрлик — Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги, Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги коллегияларининг қўшма йиғилиши бўлиб ўтди. Бу йиғилишда «Минглар шартномаси» ташаббускорлари газламанинг энг асосий хом ашёси бўлган тола сифатини янада яхшилаш учун нималар қилиш кераклиги ҳақида кенгашиб олдилар. Тўқимачилар пахтакорлар ва пахта тозаловчиларга ўз эътирозларини айтдилар. **Пахта тозаловчилар эса ўз навбатида тола сифатини янада яхшилашга имкон бермаётган камчилик ва тўғоноқлар ҳақида гапирдилар, пахта тозалаш саноатини замонавий машина-ускуналар билан таъминлаш масаласини ўртага қўйдилар. Бир сўз билан айтганда, уч министрлик коллегияларининг қўшма йиғилишида аввало тола, қолаверса газлама сифатини яхшилаш юзасидан жуда муҳим ва катта масалалар кўтарилди.**

«Минглар шартномаси» ташаббускорларининг делегацияси кейинги кунларда Андижон областида бўлиб, пахтакорлар ва пахта тозаловчилар билан учрашди. Улар билан тола ва газлама сифатини яхшилаш юзасидан конкрет шартномалар тузилди. Меҳмонлар Андижон областида биринчи куни Усмон Юсупов номидаги Катта Фарғона каналини, Бобир номли область кутубхонасини ва китоблар уйини, «Ямбол» магазинини ҳамда Андижон шаҳрининг диққатга сазовор жойларини бориб кўрдилар. Эртасига эса улар кўриқ ерга — Бўз районига йўл олдилар. Бунинг ўз сабаблари бор. Чунки, «Минглар шартномаси» ташаббускорларидан — машҳур тўқувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Зоя Павловна Пухова ана шу Бўз ерда деҳқончилик қилиб, ҳар йили катта хирмон кўтараётган машҳур пахтакор Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Маннон Жалолов билан кўп йиллардан бери мусобақалашиб келади. Уларнинг дўстлиги 1966 йилдан, Тошкентдаги республика пахтакорларининг қурултойидаги учрашувдан бошланади. Улар ана шунда бири — аъло сортли пахта етиштиришга, иккинчиси — шу пахтадан чидамли ва кўркам газлама тўқиб чиқаришга аҳд қилган эди. Шундан буён улар гоҳо хат ёзишиб, гоҳо Москвада СССР Олий Совети депутатлари сифатида учрашиб, мусобақа шартларининг бажарилишини ўзаро текшириб турадилар. Мана энди икки мусобақадош Бўзда учрашадиган бўлди.

Ўзбек пахтакорлари ўз мусобақадошлари — машҳур тўқувчи З. Пуховани очиқ чеҳра билан кутиб олдилар. Бу учрашув дўстлик тўйига айланиб кетди. Ниҳоят пахтакорлар меҳмонларни Бўз тарихи билан таништириш учун шу ерда ташкил этилган район музейига олиб кирдилар. Бу музей биноси ана шу чўлда қад кўтарган дастлабки уй бўлиб, уни пахтакорлар оқ уй деб аташади. Сабаби қув даштда қад кўтарган биринчи томли оқ уй шудир. Бу уй пахтакорларнинг чўлни ўзлаштиришда кўрсатган жасоратларига бир ҳайкал сифатида ҳозир музей бўлиб турибди.

Шундан кейин меҳмонлар машҳур пахтакор Маннон Жалолов раислик қилаётган «Партия ХХ съезди» номли колхознинг дала шийпонига йўл олдилар. Шийпонда тўқувчилар билан пахтакорларнинг учрашуви бўлиб ўтди. Пахтакорлар тўқувчиларни «оқ олтин» далаларига қадам ранжида қилганликлари билан табрикладилар. Тўқувчилар эса колхоз пахтакорларини чигит экишни қисқа муддатларда тугаллаганликлари билан муборакбод этдилар. Иккала мусобақадош пахтакорлар олдида ҳисоб бердилар. Машҳур пахтакор Маннон Жалолов ҳосилдорлик колхоз бўйича 35 центнердан ошириб юборилгани ва бутун пахта аъло сортларга топширилгани ҳақида, машҳур тўқувчи Зоя Пухова эса ҳар йили кам деганда планга қўшимча 50 минг метрдан сифатли газлама тўқиб, ўз сўзининг устидан чиқаётгани ҳақида рапорт берди. Улар яна оширилган мажбуриятлар олишди. Маннон Жалолов ўзи раислик қилаётган колхозда бу йил ҳосилдорликни 40 центнерга етказишга, тўқувчи Зоя Павловна Пухова беш йилликни уч йил-у 7 ойда бажариб, планга қўшимча 239 минг метр сифатли газлама ишлаб чиқаришга ваъда бердилар.

Пахтакорлар ва тўқимачиларнинг бу учрашувида пахта ва газлама сифатини бундан кейин янада яхшилаш юзасидан ҳам жуда муҳим таклифлар айтилди. Бунда Глухово ип-газлама комбинатининг йигирувчиси Мария Фёдоровна Фёдорова, Барановичи ип-газлама комбинатининг цех бошлиғи А. Буевич ўртоқлар ўз корхоналари олаётган хом ашёнинг сифати ҳақида фикр-мулоҳаза билдирдилар. Ўз навбатида «Партия ХХ съезди» номли колхознинг механизатори Муҳтасар Зокирова ва шу районда қурилаётган ҳамда яқинда ишга тушириладиган пахта тозалаш заводининг директори Абдуҳамид Аҳмадалиев ўртоқлар ҳам сўзга чиқиб, пахта ва тола сифатини яхшилаш юзасидан кўрилаётган тадбирлар ҳақида сўзладилар. Учрашув охирида машҳур тўқувчи З. Пухова ўзбек пахтасидан ўз қўли билан тўқиган кўркам газламалардан бир неча кийимлигини пахтакор қизларга совға қилди. Кейин икки мусобақадош — Зоя Пухова билан Маннон Жалолов ўртасида мусобақа шартлари тузилиб, шу шартномани имзолаш маросими бўлди.

«Минглар шартномаси» қатнашчиларидан бир группаси Ўзбекистондаги бир неча саноат корхоналарида, пахтакор хўжаликларда бўлишди. Иваново йигирув-тўқув фабрикасининг тўқувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Совети Президиуми аъзоси З. Пухова бошлиқ ана шу делегация аъзолари Андижондаги пахта тозалаш заводи коллективи ҳамда колхоз ва совхозларнинг меҳнаткашлари билан ҳам учрашишди. Пахтакорлар ва пахта заводлари ишчилари тўқимачилар билан «Минглар шартномаси»га қўшилиб маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини ошириш мақсадида шартномага имзо чекишди.

Суратда: Бўз районидаги «Партия ХХ съезди» номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, КПСС XXIV съезди делегати М. Жалолов З. Пуховага пахта сифатини тағин ҳам ошириш тадбирлари ҳақида сўзлаб бермоқда.

Р. Ашуров фотоси. (ЎзТАГ).

«Минглар шартномаси» талаффузимизга кириб келган янги бирикма бўлишига қарамай, уни биз жуда кўп ерда эшитдик. Бу ҳақда пахтакорлар ҳам ,пахта тозаловчилар ҳам гапиришмоқда. Далаларда, завод ва фабрикаларда бу ҳақда баҳс юритишмоқда. Бу мусобақа тўлқини кенг ёйилиб бораётганини Андижон области хўжаликлари ва корхоналарида биз яққол кўрдик, Эндиликда «Минглар шартномаси»га бутун-бутун пахтакор хўжаликлар, тер тўкиб етиштирилган «оқ олтин»дан тола ва момиқ ажратаётган бутун-бутун пахта тозалаш корхоналари ва бу корхоналарга машина ускуна етказиб бераётган заводлар қўшилмоқда. Биргина Бўз районидаги «Партия ХХ съезди» номли колхозгина эмас, ҳозиргача «Минглар шартномаси»га Шаҳрихондаги «Москва» пахта тозалаш заводи, Андижондаги «Коммунар» ва 3-пахта тозалаш заводлари коллективлари ҳам қўшилиб ишлай бошладилар. Улар ўзаро шартномалар тузиб олишди. «Москва» пахта тозалаш заводи «Партия ХХ съезди» колхози билан, 3-пахта тозалаш заводи «Коммунар» заводи билан шартнома тузди. Улар бир-бирларига сифатли хом ашё етказиб бериш, энг сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун бир-бирларига бажонидил кўмаклашиш мажбуриятини олдилар. Масалан, Андижондаги «Коммунар» ва 3-пахта тозалаш заводлари «Минглар шартномаси»га қўшилиб, бир-бирларига амалий ёрдам бера бошладилар. Ўзаро шартномага кўра, «Коммунар» заводи коллективи 3-пахта тозалаш заводини бундан буён ҳам бунтни бузувчи, пахтани машинага юкловчи ҳамда пневматик трубаларга етказиб берувчи, уруғлик чигитни юклашни енгиллаштирувчи, шиббаловчи ва бошқа бир қанча энг яхши машиналар билан ўз вақтида таъминлашга сўз берди. Ҳозир бу корхона коллективи томонидан ишлаб чиқарилаётган вентиляторлар пахта тозаловчилар томонидан юқори баҳоланмоқда. Корхона коллективи пахта тозаловчиларга хилма-хил запас қисмлар етказиб беришни тезлаштиришга киришди. Улар пахта тозаловчилар учун юборилаётган машина-ускуналарнинг сифатини янада яхшилаш юзасидан конкрет тадбирлар белгиладилар. Корхона бу йил пахта заводлари учун 16 та янги типдаги чанг ушлагич машиналари тайёрлаб беради. «Минглар шартномаси» асосида **ўхшаш корхоналарнинг бир-бирларига ана шундай дўстона ёрдами оқибат-натижада сифатли тола ишлаб чиқаришга ва ундан халқимиз учун кўплаб кўркам ва чидамли газламалар тўқилишига имконият яратади.**

Шаҳрихондаги «Москва» пахта тозалаш заводида бўлиб ўтган «Минглар шартномаси» қатнашчиларининг кенгашида ана шу ҳақда гап бўлди. Бу кенгашга «Минглар шартномаси» ташаббускорларидан ташқари пахтакорлар, қўшни пахта тозалаш заводларининг ишчи ва мутахассислари, пахта тозалаш саноати учун машина-ускуналар яратаётган олим ва конструкторлар таклиф этилган эди. Ана шу катта кенгашда СССР енгил саноат министрининг ўринбосари Е. Т. Алексеев, Ўзбекистон ССР пахта тозалаш саноати министри М. И. Иброҳимов, Андижон область партия комитетининг секретари М. Муҳиддинов ва бошқа бир қанча раҳбар ўртоқлар қатнашдилар. Кенгашда сифат ҳақида, ҳал қилиниши зарур бўлган муаммолар ҳақида сўз кетди. Унинг ишчанлик руҳида ўтишига энг аввало «Минглар шартномаси» қатнашчиларининг олимлар, конструкторлар, ишчилар ва министрлик ходимлари билан биргаликда «Москва» заводи цехлари бўйлаб қилган саёҳатлари сабаб бўлди. **Улар бунда — республикамизнинг энг яхши пахта тозалаш корхоналаридан бири бўлган «Москва» заводида пахтадан қанчалик сифатли тола ишлаб чиқарилаётганини кўриш билан биргаликда, такомиллаштирилиши лозим бўлган технологик жараёнларни, қанчадан-қанча маблағ, куч сарфланиб қурилган ва ўрнатилган янги ускуналарнинг бекор турганини кўрдилар. Ҳали пахта тозалаш саноатини замонавий машина-ускуналар билан таъминлаш проблемаси кун тартибида турганини, уни кечиктирмай ҳал қилиш кераклигини яққол ҳис этдилар.** Масалан, «Минглар шартномаси» қатнашчилари завод цехларида бўлиб, шу ерда 500 минг сўм маблағ сарфланиб, икки йил ичида қурилган янги тозалаш цехини кўрдилар. Лекин унда ўрнатилган ва энг замонавий ҳисобланган «ОХП-3» тозалаш машиналари ишламай тўхтаб турибди. Улар пахта тозалаш саноатидаги эски «ЧХ-3М» тозалаш машиналаридан кўра сифатсизроқ тола ишлаб чиқармоқда. «Минглар шартномаси» қатнашчилари бир овоздан конструкторлар пахта тозалаш саноатини мукаммал тозалаш машиналари билан таъминлашни иложи борича тезлаштириши кераклигини рўй-рост айтдилар.

Кенгашда сўзга чиққан «Москва» пахта тозалаш заводининг директори Т. Каримов ҳам худди шу масалага тўхталиб, конструкторларимиз адресига ҳаққоний ва аччиқ эътирозлар билдирди. Корхона толанинг 78,3 процентини, момиқнинг 99,2 процентини давлат стандартлари даражасида ишлаб чиқараётир. Агар конструкторлар яқин орада мукаммал тозалаш машиналари етказиб беришса, корхона ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг ҳаммасини давлат стандартлари даражасига кўтариши мумкин. Шу кенгашда машҳур тўқувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Зоя Пухова сўзга чиқиб, мамлакатимиз тўқувчилари олдида турган улкан вазифалар ҳақида гапирди. **Биз йилдан-йилга кўплаб газлама тўқиб чиқармоқдамиз. Лекин халқимиз учун фақат кўплабгина эмас, жуда сифатли, жаҳонда тенги йўқ газламалар ҳам ишлаб чиқаришимиз керак. Халқимизнинг талаби шу,** — деди у. — Бунинг учун толачилар ва тўқимачилар баҳамжиҳат ишлашлари керак. Пахта янада яхши тозаланиши, тола мустаҳкамланиши керак. Ҳозирги кунда тўқимачилар баъзан ифлосланган, баъзан момиқ аралашиб кетган толалар олишмоқда. **Ингичка толали пахта ҳанузгача етарли даражада тозаланмаётир. Пахтани қайта тозалаш юзасидан олиб борилаётган илмий ва амалий ишларни, пахта тозалаш саноатини мукаммал машиналар билан таъминлашни бундан ҳам тезлаштириш зарур.**

Ўзбекистон пахтаси ўзининг физик ва механик хусусиятлари жиҳатидан жаҳонда тенги йўк пахтадир. Буни тўқимачилар бир овоздан тасдиқлашмоқда. Лекин ана шундай олтин пахта қайта ишлаш жараёнида яхши тозалаш машиналари йўқлигидан етарли миқдорда тозаланмай қолмоқда. Конструкторлар пахта тозалаш саноати кутаётган машиналарни яратиш ва ишлаб чиқаришни тезлаштиришлари лозим. Кенгашда сўзга чиққан СССР енгил саноат министрининг ўринбосари Е. Т. Алексеев, Глухово ип-газлама комбинати йигирувчиси М. Фёдорова, Херсон ип-газлама комбинати ишчиси В. Гончарова ва бошқа ўртоқлар шу ҳақда гапирдилар. «Союзхлопкомаш» бирлашмасининг пахта тозалаш бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси бошлиғи А. Сапон сўзга чиқиб, тўқувчи ва пахта тозаловчиларнинг ҳақли эътирозларини тан олди. У пахта тозалаш саноатини мукаммал пахта тозалаш машиналари билан таъминлаш йўлида қилинаётган ишлар ҳақида гапириб, бу ишларни тезлаштиришга ваъда берди. Шу кенгашда Бўз районидаги «Партия ХХ съезди» номли колхоз, Шаҳрихондаги «Москва» пахта тозалаш заводи коллективларининг Россия, Украина ва Белоруссия тўқимачилари билан ўзаро хамдўстлик ҳақидаги шартномаси имзоланди.

Х. ЕДГОРОВ,
М. НАЗАРОВ,
А. ҚУРОНБОЕВ,
М. МАНСУРОВ.

«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбирлари.

ҲАМДЎСТЛИК ҲАҚИДА ШАРТНОМА

Бўз районидаги «Партия ХХ съезди» номли колхоз пахтакорлари, Шаҳрихондаги «Москва» пахта тозалаш заводи ишчилари ва РСФСР, УССР, БССР тўқимачилари номидан:

Биз қардош тўрт республиканинг тўқимачилари, пахта тозаловчилари ва пахтакорлари «Минглар шартномаси»га қўшилиб, СССРнинг 50 йиллиги шарафига ижодий ҳамдўстлик ҳақидаги ана шу шартномага қўл қўямиз.

Ҳар биримиз совет халқи учун чидамли ва кўркам ҳамда ёқимли газламалар ишлаб чиқариш ишига муносиб ҳисса қўшишга интилиб, ўз зиммамизга қуйидаги мажбуриятларни оламиз.

I. «Партия ХХ съезди» номли колхоз.

1. Ҳар гектар ердан 40 центнердан пахта ҳосили кўтарамиз.

2. Етиштирилган ҳосилнинг 80 процентини машиналарда терамиз.

3. Пахтанинг ҳаммасини фақат биринчи сортларга ўтказамиз.

II. Шаҳрихондаги «Москва» пахта тозалаш заводи:

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллиги шарафига йиллик планни барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича 19 декабргача бажариш, йил охиригача 550 тонна тола, 60 тонна линт ишлаб чиқариш ва планга қўшимча равишда 2 миллион 50 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш мажбуриятини оламиз.

Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг 85 процент ошишига меҳнат унумдорлигини кўтариш ҳисобига эришамиз.

Шу йил ичида 355 минг киловатт-соат электр энергияси, 7,5 минг квадрат метр ўров материаллари, 1,7 тонна сим ва 45 тонна шартли ёқилғи тежаб қолишга эришамиз.

Маҳсулот сифатини кўтаришга имкон берадиган 12 та янги ускунани ўрнатиб ишга туширамиз. Шу билан бирга, оғир ишларни механизациялаш даражасини 70 процентгача кўтарамиз. Планга қўшимча равишда 250 минг сўмлик фойда олишга эришамиз.

III. «Союзхлопкомаш» заводи ва пахта тозалаш бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси:

1. Машинасозлар ва конструкторлар коллективи шу йилнинг биринчи ярмидан бошлаб пахта тозалаш заводларини планда кўрсатилган «ЧХ-3М» тозалаш машиналари билан таъминлаш мажбуриятини олади.

2. «ОХП-3» машиналари базасида «ОХ-2» тозалаш машиналарини яратишни йўлга қўйиш ва шу йилнинг биринчи ярмидан бошлаб уларни синовга топширишга эришамиз.

3. Шу йилнинг биринчи июнига қадар ингичка толали пахтани қайта ишлашга мўлжалланган янги иш органлари бўлган валикли жинларни синашни тугаллаймиз.

4. ЦНИИХпром билан биргаликда «30ВП» тозалаш машиналари синовини шу йилнинг биринчи ярмида тамомлашга эришамиз.

IV. Балашев номидаги Иваново йигирув-тўқув фабрикаси, Херсон ип-газлама комбинати, Калинин ип-газлама комбинати, Барановичи ип-газлама комбинати, «Шуйский пролетарий» фабрикаси, Гусь-Хрустал тўқимачилик комбинати:

1. СССРнинг 50 йиллиги шарафига тўққизинчи беш йиллик иккинчи йили планларини 20-26 декабрга қадар бажариш, ҳар бир ишчи жойида фақат сифатли газлама ишлаб чиқарилишига эришиш мақсадида мусобақани янада яхшироқ ташкил этамиз.

2. Ишлаб чиқараётган газламаларимизнинг пардозини яхшилаймиз. Янги-янги бўёқлардан фойдаланишни йўлга қўямиз. Халқимиз учун чидамли, чиройли ва кўркам газламалар ишлаб чиқаришни янада кўпайтирамиз.

Т. КАРИМОВ — Шаҳрихондаги «Москва» пахта тозалаш заводининг директори, Г. САВЕЛЬЕВА — завод партия комитетининг секретари, Ҳ. УБАЙДУЛЛАЕВ — завод касаба союз комитетининг раиси, М. ЖАЛОЛОВ — «Партия ХХ съезди» номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ,СССР Олий Совети депутати, К. ВАХРУШЕВ — Андижондаги «Коммунар» машинасозлик заводининг директори, А. САПОН — Пахта тозалаш бўйича давлат махсус конструкторлик бюросининг бошлиғи, З. ПУХОВА — СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Балашов номидаги йигирув-тўқув фабрикасининг тўқувчиси, М .ФЕДОРОВА — РСФСР Олий Советн депутати, Глухово ип газлама комбинати йигирувчиси, В. ГОНЧАРОВА — Херсон ип-газлама комбинати ишчиси, А. БУЕВИЧ — Барановичи ип-газлама комбинатининг цех бошлиғи, Ф. ЛУШИН — Гусь-Хрустал фабрикасининг бош инженери, Е. ЕПИФАНОВА — Калинин ип-газлама комбинати йигирув ишлаб чиқариши комсомол комитетининг секретари, М. БОГОМОЛОВА — «Шуйский пролетарий» фабрикасининг ишчиси.

ТАШАББУС ИЗДОШЛАРИ

Глуховолик тўқувчиларнинг «Минглар шартномаси» ҳақидаги ташаббусига Фарғона областидаги йирик корхоналар ҳам бажонидил қўшилдилар. Биз Марғилон ипак комбинатида ташаббус издошлари қўлга киритаётган катта ютуқларнинг гувоҳи бўлдик.

Марғилон ипак комбинати қардош Қирғизистоннинг Ўш шаҳридаги тўқимачилик комбинати билан шартнома тузган. Ҳар икки корхона ўртасидаги шартнома шартлари мазкур коллективларнинг меҳнат унумдорлигини ошириш, ишлаб чиқаришга янги техникани жорий этиш, маҳсулот сифатини оширишга интилаётганликларини ифода этади. Фактларга мурожаат қилайлик: Марғилон ипак комбинати ишчилари зиммага олган мажбуриятда йиллик топшириқни 28 декабргача бажариш, пландан ташқари 200 минг метр тайёр ипак маҳсулоти ишлаб чиқариш, 300 минг сўм фойда олиш, маҳсулот сифатини янада яхшилаш, 170 рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этиш мўлжалланади.

Шартномада ўшлик тўқимачиларнинг ҳам юксак мажбуриятлари акс эттирилган. Жумладан, улар 156 ўринли янги ошхона қуриш, хом ашё транспортировкасини тўла механизациялаш, станокларни мукаммаллаштириш борасида қатор ишларни амалга оширажакларини ҳам белгилашган.

«Минглар шартномаси»нинг иштирокчилари бўлган Марғилон тўқимачилари мусобақада актив иштирок этиб, биринчи квартал топшириқларини ошириб адо этдилар. Пландан ташқари беш тоннадан кўпроқ ипак хом ашёси, 7 тоннадан кўпроқ ўралган ипак ва бошқа хил кўплаб маҳсулотлар ишлаб чиқарилди. Бошқача қилиб айтганда, планга қўшимча 764 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Булар ўз-ўзидан қўлга киритилгани йўқ, албатта. Комбинат партия комитети, касаба союз ва комсомол ташкилотлари янги, прогрессив методларни ишлаб чиқаришга кенг жорий этиши ва меҳнат аҳлининг бутун диққат-эътибори маҳсулот сифатини кўтаришга қаратилгани самарасидир.

Корхона ишчи ва хизматчиларининг деярли ҳаммаси мусобақада иштирок этяпти, десак муболаға бўлмайди. Айниқса, Москва ва Ленинград шаҳарлари корхоналарининг беш йилликни муддатидан олдин бажариш ҳақидаги ташаббуслари корхонада қизғин кутиб олинди. Ҳозир уч юздан кўпроқ тўқимачилар иккинчи ярим йиллик ҳисобига ишламоқдалар. Бу борада А. Тўхтасинов, А. Вожипова, А. Имомиддинова, Т. Саидхоновлар пешқадамлик қилишяпти.

Биз ипак комбинати билан шартнома тузган Фарғона пиллакашлик фабрикасида ҳам бўлдик. Коллектив СССРнинг 50 йиллиги шарафига бошланган мусобақада қатнашиб, дуруст натижаларни қўлга киритяпти. Топшириқлар ойма-ой ошириб бажарилияпти. Маҳсулот сифати кўтарилиб боряпти. Лекин корхона бош инженери ўртоқ И. А. Куприн фабрикага хом ашё етказиб бераётган ташкилотлар адресига ўринли эътирозларни ҳам айтди.

— Фабрикамиз, жумладан, Тошкент областидан ҳам талайгина пилла олади, — деди у. — Очиғини айтганда, Тошкентдан келадиган хом ашё бизнинг қўлимизни тутиб турибди. Нега десангиз, пилла сушилкаларда меъёридан ортиқ қуритилган. Бу аввало, фабрикада иш жараёнларини қийинлаштиради, колаверса, толанинг сифати паст бўлади. Хусусан, Бекобод, Чиноз, Оққўрғон пилла сушилкалари бизга юбораётган хом ашёнинг сифати айниқса паст. Мана, янги пилла ҳосили мавсуми яқинлашяпти. Тошкент область партия ташкилотлари, ипакчилик идоралари фикр ва мулоҳазаларимизга қулоқ солишса, сушилкалар ишидаги камчиликларни тугатишса кўнгилдагидек иш бўларди...

Бир сўз билан айтганда, «Минглар шартномаси»нинг иштирокчилари бўлмиш Фарғонадаги корхоналар коллективлари кўтаринки руҳ билан меҳнат қилишяпти. Улар бир-бирларидан ўрганиб, юз бераётган камчиликларни очиқ-ойдин кўрсатиб маҳсулот сифатини кўтариш тадбирларини изчил амалга оширяптилар.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

БАХТИМИЗ УЧУН КУРАШГАНЛАР

ВАТАН ЎҒЛИ

Шокир ака сувоқчилик, дурадгорлик билан шуғулланар, оиласини зўрға тебратарди. Оғир меҳнат, йўқчиликни бошидан кечириб, 1898 йилда оламдан кўз юмди. Бир эмас, етти бола онаизор қўлида қолди. Турмуш тўрваси ўн тўрт ёшли Мазокир ва ўн икки ёшли Собирнинг бўйнига илинди. Ота касби — сувоқчиликни давом эттирди.

Эрта-кеч қора терга ботиб ишласа ҳам қорни нонга, эгни кийимга ёлчимаган Собир негадир хаёлчан юрар, юрагида қандайдир ҳис мавж ургандек бўларди. «Нега бойлар яхши яшайди-ю, бизлар қашшоқмиз?» — деган савол қийнарди уни.

Собиржон ўз маҳалласида яшаётган Иван Глухов, Александр Петров деган йигитлар билан дўстлашди. Уларга эргашиб рус-тузем мактабига қатнади. Лекин шароит оғирлиги туфайли мактабда узоқ ўқий олмади.

1905 йил қонли якшанбалик ҳақидаги шум хабар Скобелево ҳунармандларини ҳам ғазабга солди. Улар иш ташлаб, озодлик, нон сўраб кўчаларга чиқдилар. Иван Глухов, Александр Петров, Собиржон ва Мазокир Шокировлар намойишнинг энг олдида бўлдилар. Улар халқни қўзғолишга, ҳақ-ҳуқуқни таниб олишга даъват этдилар.

Рус-тузем мактабида саводини чиқариб олган Собир ишчи-ҳунармандлар ўртасида ташвиқот-тарғибот ишларини олиб борди. Унинг номи ишчи-ҳунармандлар касаба союзининг ташкилотчиси сифатида ҳурмат билан тилга олина бошлади. Айниқса, 1916 йили мардикорликка олиш пайтида Собиржон камбағалларга ҳақ-ҳуқуқни таниб олиш, бирлашиб бойларга қаршилик кўрсатиш ҳақида сўзларди. Маслакдошлари билан халқ ўртасида қўзғолон уюштирди.

1917 йил февраль революциясидан кейин Собиржон Шокиров Фарғона шаҳар ишчи-деҳқон депутатлари Советининг аъзоси, шу билан бирга, шаҳар касаба союз ташкилотининг ҳам аъзоси бўлди. У Вақтли ҳокимиятнинг ағдарилишига муносиб ҳисса қўшди. Унинг дўстлари Шебланов, Сутагин, Глухов, акаси Мазокир, укалари Акрам, Акбар, Икромлар ўша даврнинг энг илғор кишилари бўлиб етишдилар.

1917 йил 25 октябрь! Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалаба қозонди. Ишчи ва деҳқонлар ҳокимияти ўрнатилди. Инқилобдан кейин у камбағалларга ғалла тарқатиш комиссиясида ишлади. Шўро ҳукуматининг биринчи туҳфасини оч-юпун кишиларга икки қўллаб тарқатди.

1918 йили Собиржон Шокиров большевиклар партияси сафига қабул қилинди. Шу вақтдан бошлаб у партия конференцияларига, съездларга делегат бўлиб қатнаша бошлади. Шу йил май ойидан бошлаб у Фарғона шаҳар Советн раисининг ўринбосари лавозимига кўтарилди. Бу ерда у ташкилотчилик қобилиятини ишга солди. Совет ҳокимиятини мустаҳкамлашга ҳисса қўшди. Ўзбек халқининг қўрқмас, иродали фарзанди эканлигини кўрсатди.

Кекса большевик В. Я. Тухонов бундай дейди: «1918 йил июнь ойида Собиржон Шокиров иккимизга — шаҳар ижрокомининг жанговар бўлимини ташкил қилиш ва революцион отряд тузиш вазифаси топширилди. Иккимиз ҳам бу ишга ғайрат ва матонат билан киришдик. Қизил гвардия штаби ташкил қилдик. Собиржон бойларнинг отларини мусодара қилиб, отлиқ армия тузишда айниқса фаоллик кўрсатди. Катта бир отлиқ армия тузиб, Оренбургга, дутовчи оқгвардиячиларни тор-мор қилишга юбордик...»

Собиржон Шокиров қизил гвардиячи деган ном билан босмачиларга қарши курашни давом эттирди. У кундузи идорада бетиним ишлар, кечалари дўстлари, ака-укалари билан қишлоқларни босмачилардан ҳимоя қиларди. Шундай олишувлардан бирида у акаси, матонатли коммунист Мазокирдан ажралди. Укаси Мазоид эса оғир касалга дучор бўлди.

Ҳа, Собиржон Шокиров гражданлар урушида босмачиларни тор-мор келтиришда талайгина ишларни амалга оширди. 1919 йили Фарғона уезди революцион комитетининг раиси вазифасида ишлади. У шаҳар Советининг хўжалик ишларини яхшилашда, Совет ҳокимиятининг мақсад ва вазифаларини маҳаллий аҳоли ўртасида тушунтиришда сира тиниб-тинчимади.

1919 йили Собир Шокиров Туркистон Марказий Комитетининг аъзоси қилиб сайланди ва Туркистон камбағалларига ёрдам бериш коллегиясининг аъзоси бўлиб ишлади.

Ленинчи большевик Собиржон Шокиров партия қайси ишга йўлласа сидқидилдан хизмат қилди. 1921-1924 йилларда Ўш шаҳар революцион комитетининг раиси, Ёзёвон район ва Андижондаги Марҳамат район революцион комитетининг раиси бўлиб ишлади. Хўжаликни мустаҳкамлаш, кишиларнинг активлигини оширишда, кадрларни танлаб жой-жойига қўйиш борасида у неча бор қийинчиликларга дуч келди.

1925-1929 йилларда у Фарғона область ер-ўрмон хўжалигининг раиси бўлиб ишлади. Областда жуда кўп колхоз ва совхозларнинг ташкил топишига ҳисса қўшди. Ерларни кенгайтириш, ўрмон ва боғларни муҳофаза қилишда, ҳосилдорликни ошириш борасида талай тадбирни амалга оширди. Айниқса Бешариқ район (ҳозирги Киров райони) партия комитетининг секретари вазифасида ишлаган вақтда қанчадан-қанча коллектив хўжаликларни тузишда иштирок этди.

Собиржон ака иш фаолиятида Ўрта Осиё ўлка комитетининг ташкилий бюросида МТС ишчи ва батраклар союзининг раислиги вазифасигача кўтарилди. Ерсизларга ер бўлиб бериш, қишлоқ хўжалигида техника воситаларидан самарали фойдаланиш каби ишларда ташкилотчилик қилди. Кейинчалик ВЦСПСнинг Ўрта Осиё бюросида ишлади. Халқи, Ватани учун чинакам меҳнат қилган ленинчи большевик Собиржон Шокиров умрининг охирги йилларида республика аҳамиятига молик пенсионер эди. 1945 йилда оғир касалликдан сўнг вафот этди.

Собиржон Шокиров юқорида номлари айтилган укалари ҳамда сингиллари Ҳайринисо ва Меҳринисо, жияни Сайдинисо Шокироваларни ҳам етук кишилар қилиб тарбиялади. Уларни ўқитиб, янги ҳаёт учун курашчи қилиб етиштирди. Ҳозир Собир аканинг ўғли Октябрь Собиров Фарғона район матлубот жамиятида, Тўлқинжон Собиров — Фарғона педагогика институтида ўқитувчи, Соттижон автоучкомбинатида ишлайди...

Революцияни амалга оширишда, ғоят улкан вазифаларни ҳал қилишда илғор ишчилар синфи В. И. Ленин ғояларига беҳад содиқлигини, мардлиги ва фидокорлигини, юксак онглиги ва уюшқоқлигини намойиш қилди. Уларнинг номлари ҳеч қачон унутилмайди! Собиржон Шокиров ҳам ана шу тахсинга сазовор бўлган ленинчи-большевиклардан биридир.

Бекмирза МАҲМУДОВ.

ЯЙЛОВ БАҒРИДА

Бепоён яйловлар қўй-қўзилар билан тўла. Денгиз тўлқинларига ўхшаб кетувчи баланд-паст адирларнинг ям-яшил либоси, лолаларнинг поёндозлари табиатга ажиб ҳусн бахш этиб турибди.

«Коммунизм» совхозининг кўз илғамас қирлари... Бу ерларда ана шу катта хўжаликнинг минг-минглаб чорваси боқилмоқда. Конимех районидаги бу совхознинг чорвадорлари чорва моллар туёғини янада кўпайтириш, унинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан астойдил меҳнат қилиб келишяпти. Улар бу йил ҳам ўз устларига юксак мажбурият олиб, эл-юртга катта ваъда беришган. Чунки, республикамиз чорвадорлари беш йилликнинг иккинчи йилида она-Ватанга ўтган йилдагидан кўра анча кўп чорва маҳсулотлари етказиб беришга аҳду паймон қилишган. Ана шу улкан ишга тузукроқ ҳисса қўшиш лозим.

Совхознинг машҳур чўпонларидан Ўролбой Мамбетовнинг отари... Қўй-қўзилар мириқиб ўтламоқда. Чўпоннинг қарамоғидаги қўйлар бу йилги қаттиқ қишдан бешикаст ва соғлом олиб чиқилди. Чўпонлик — Ўролбой оғанинг ота касби. У эсини танибдики, чорва орасида ўсди, бу касбни севди, аччиқ-чучугини тотди, қўй боқишда катта тажриба орттирди.

Ҳамма касбу кордаги кишиларда маълум иш вақти, меҳнат соати бор, лекин чўпонлик касбини ихтиёр этган кишиларнинг иш соатлари билан дам олиш вақтларини бир-биридан ажратиш жуда қийин. Шунинг учун ҳам чўпонликнинг ўзига хос завқи билан бирга машаққатлари ҳам кўп. Ўролбой Мамбетов ана шу машаққатлардан, машаққатларни енгиш синовларидан бир неча бор ўтган киши. У ҳалол меҳнати, хўжалик чорвачилигини ривожлантириш йўлидаги жонбозликлари туфайли катта ҳурмат топди, эл юртга танилди. Унинг кўксини қўша-қўша орден ва медаллар безаган. Улар орасида қаҳрамонлик нишони ҳам порлаб турибди.

Шу кунларда қаҳрамон чўпоннинг отарида қўзилатиш ишлари қизғин боряпти. 600 бошдан ортиқ совлиқ кетма-кет қўзиламоқда. Ишнинг дастлабки натижалари ёмон эмас. Чунки Ўролбой оға бу йил ҳар юз совлиқдан камида 170 тадан қўзи олиш учун эл олдида ваъда берган.

Шунинг учун донгдор чўпоннинг фарзандлари бўш вақтларида унга кўмак беришади. Подаларини яйратиб боқишади.

— Қизим Гулсарани айтмайсизми, — деди Ўролбой оға мамнун бўлиб — бўш қолса кетимдан қолмайди, кўп юмушларимга қарайди.

Конимех районидаги «Коммунизм» совхозида чўпонлик касбу корининг завқини сураётган, чорва бойлигимизни оширзётган кишилар кўп. Уларнинг мақсади битта — эл-юртга кўпроқ чорва маҳсулотлари етказиб беришдир. Бундай кишиларни халқимиз эъзозлайди, Ватан улуғлайверади. Суратда, Ўролбой Мамбетов отарида дам олиш пайти.

А. Усмонов фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

РАСУЛ ГАМЗАТОВ

САККИЗЛИКЛАРДАН

Қариялар ўтирар елкада чакмон,
Улар суҳбатини тинглаган
чоғлар —
Уйлайманки, тилга кирса ногиҳон,
Шундай сўзлашарди ўзаро тоғлар.

Йироқ-йироқларда янграб таралса
Тонготар чоғида гўдак кулгиси,
Уйлайман: дарёлар сўйлаша олса
Суҳбатлари шундай қувноқ бўлгуси.

Юсуф ШОМАНСУР таржимаси.

Майя БОРИСОВА

ЙЎЛДАГИ ЎЙЛАР

Поезд сўнгги манзилга яқин,
Сўнгги масофани ўтмоқда.
Бир сония, бир дафъа тағин
Бизни айрим йўллар кутмоқда.
Даркор эмас сўзлар, кўз ёши,
Қарашларнинг ўзи етади.
Уфқ чорлар, чорлар қуёшни,
Чуғурчуқлар оқшом кутади.
Ана, ўтар ўрмонлар, уйлар,
Ўтар манзил ўтар одимлар.
Мени қуршар оҳ, маҳзун ўйлар,
Йўллар висол, ҳижрон қадимдан.
Ана, поезд силкинар тўхтар...
Етиб келдик бизлар манзилга.
Юрак гўё уришдан тўхтар.
Мен боқаман сенга, сен менга.
Севги деган бу қутлуғ туйғу
Авайла дер, бахтни, ҳижронни.
Бардош, иродангни тоблар у,
Ўтмоқ учун қутлуғ довонни.
Поезд жўнар яна ортига
Мен боқаман сенга, сен менга,
Бир умрга севиш бахтига
Муяссарман. Кутмайин нега!

РОССИЯ ЎРМОНЛАРИ

Россия ўрмони, саховат кони,
Эгри сўқмоқлардан бораман ўтиб.
Қушларнинг сўзига мен қулоқ тутиб,
Топурман йўқотган ўтли илҳомим.
Қайинлар ҳуснига нигоҳ қадайман,
Қуёш бунда ҳар тонг кокил тарайди.
Россия ўрмони — кенг рус бағридай,
На қонун, на буйруқ билмаган юрак.
Бир нигоҳ ташласанг, унинг сеҳрига
Тавсиф этиб бўлмас қиёс бўлгудек.
Қайинлар создайин наво чалади,
Юрагинг бир умр шунда қолади.
Меҳмонга роз сўйлар—шивирлаб ўрмон,
Ёв келса сафлар зич, ўтказмас омон.
Россия ўрмони!
Гоҳ қўшиқ, гоҳида увлаган бўрон.
Кўксида ишқ, рашкни яшириб гўё,
Гоҳи жим тебранар, гоҳи суронли,
Гоҳи у шубҳали, гоҳи гумонли,
Гоҳи шўх, ўйлари гоҳи туманли.
У қайноқ ҳаётдай серташвиш уйғоқ
Бир сатр шеър сўзлар ҳар бута, япроқ.
Ҳар ниҳол бандида ҳаётнинг дарси,
Ҳар ниҳол баргида ҳаётнинг баҳси.
Курашни, яшашни ўргатгин менга,
Россия ўрмони, мен мақтаб сенга.

Эътибор ОХУНОВА таржимаси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Э. А. ОДИЛХЎЖАЕВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ФАН ВА ТЕХНИКА АРБОБИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Илмий-амалий соҳадаги хизматлари ҳамда халқ хўжалигига мутахассислар тайёрлашдаги катта самарали ишлари учун Тошкент темирйўл транспорти инженерлари институтининг проректори Эшон Аъзамович Одилхўжаевга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1972 йил, 25 апрель,
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

С. Р. АРОНОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЭКОНОМИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республика план органларида кўп йил самарали қилган иши ҳамда халқ хўжалиги моддий-техника таъминотини ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Госплани моддий баланс ва тақсимот плани бўлимининг бошлиғи Семён Рибиевич Ароновга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1972 йил, 25 апрель,
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми СССР Газ саноати министрлиги Муборакгазни қайта ишлаш заводининг қурилиш ва уни фойдаланишга топширишда актив қатнашганликлари учун газ саноати бир группа ходимларини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Г. КИССИНЖЕР МОСКВАГА КЕЛИБ КЕТДИ

АҚШ президентининг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси доктор Генри Киссинжер 1972 йил 20 апрелдан 24 апрелгача Москвада бўлди. У Москвада бўлган вақтида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ва СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан суҳбатлашди. Президент Никсон билан совет раҳбарлари ўртасида шу йил май ойида бўладиган музокараларга тайёргарлик тариқасида ўтказилган суҳбатларда икки томонлама муносабатлар масалалари, шунингдек муҳим халқаро проблемалар тилга олинди. (ТАСС).

Бугунги Тошкент янада кўркам ва обод қиёфага киряпти. Қўли гул бинокорлар янги-янги уй-жой, маъмурий ва маиший биноларни қўлдан чиқариб, фойдаланишга топширмоқдалар. Суратда: В. И. Ленин номли проспектда тикланган янги кўп қаватли уй-жой биноси.

И. Глауберзон фотоси.

ФЕРМАЛАРДАН ХАБАРЛАР

АНДИЖОН. Хўжаобод районидаги Димитров номли колхоз чорвадорлари давлатга мўл ва сифатли маҳсулот етказиб беришга ҳаракат қилмоқдалар. СССРнинг 50 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган Адолат Қурбонова, Ҳавохон Қодирова, Кўпайхон Алибекова сингари пешқадамлар ҳар бош сигирдан кунига 8-10 литрга етказиб сут соғиб олаётирлар.

Ферма коллективи сут тайёрлаш ярим йиллик планини апрель ойи охирига қадар бажаришга аҳд қилди.

Ў. ФОЗИЛОВ.

УЧҚЎРҒОН. Ленин номли совхозда қорамоллар сонини ошириш ҳамда маҳсулот олишни кўпайтиришга алоҳида эътибор берилаётир. Фермада қорамоллар 1633 бошга, сигирлар эса 560 бошга етказилди. Молларни суғориш, озуқа тайёрлаш ва тарқатиш ишлари техника зиммасига юклатилди.

И. ИСМОИЛОВ.

БУХОРО. Адолат Орипованинг номини Қоракўл районидаги «Москва» колхозида ҳурмат билан тилга олишади. Бунинг боиси бор, албатта. Мана, олти йилдирки, Адолат колхоз сут-товар фермасида ишлаб, халқимизнинг чорвачилик маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини қондиришга муносиб ҳисса қўшиб келмоқда.

Ферма машъали беш йилликнинг иккинчи йилида ҳар бош сигирдан 2500 литр сут соғиб олади.

Ж. БОЗОРОВ.

СПОРТ

ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ АСОСИ

«Меҳнат ва СССР мудофаасига тайёр» Бутуниттифоқ физкультура янги комплексининг жорий қилингани жамоатчилик томонидан кенг қўллаб-қувватланганлиги бежиз эмас. Янги комплексни «Дов-юрак ва чаққонлар», «Спортчи ўринбосарлар», «Кучлилик ва мардлик», «Жисмоний камолот», «Тетиклик ва бардамлик» деган босқичлари бор. Ана шу босқичлар бўйича оммавий мусобақалар бошланганига икки ой бўлиб қолди. «Совет Ўзбекистони» мухбири республика Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитети раиси Ғ. Пўлатов билан шу хусусда суҳбатлашди.

— Республикамиз жисмоний тарбия ҳаётида янги комплекс нормативларини бажариш ва ГТО нишондори бўлиш йўлида қандай тадбирлар кўрилмоқда?

— СССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитети ВЦСПС ҳамда ВЛКСМ Марказий Комитети билан ҳамкорликда қайта кўриб чиққан бу янги комплекснинг жорий этилиши жонажон партиямиз XXIV съезди қарорларини амалга ошириш йўлида муҳим қадам бўлди.

Жисмоний тарбия комплексининг деярли ҳар бир босқичида граждан мудофааси талаблари ўз ифодасини топган. Комплекснинг беш босқичдан иборат бўлиши ва мукаммаллиги ҳозиргача мавжуд бўлган ГЗР — «Ватан мудофаасига тайёр» нишондори бўлишга ҳожат қолдирмайди.

Янги комплекс республикамиз спортчи ва физкультурачилари олдига шарафли ва масъулиятли вазифалар юклади. ГТО нишондори бўлиш ҳаракати ўн ёшли ўсмирлардан тортиб 60 баҳорни кўрган онахон ва отахонларни ҳам қизиқтиради. Бу эса шаҳар ва қишлоқларда, колхоз ва совхозларда физкультурачиларнинг оммавий чиқишларини уюштиришни тақозо этади. Бу соҳада қилиниши лозим бўлган амалий-тадбирий ишлар бошлаб юборилди. «Меҳнат ва СССР мудофаасига тайёр» янги комплексига бағишланган республика кенгаши бўлди. Унда республика физкультура ходимлари, тренерлар, спортчилар, республика ДОСААФи ва тегишли маъмурий идораларнинг ходимлари қилинадиган ишлар ҳақида ўзаро кенгашиб олишди. ГТО бўйича республика комиссияси тузилди. Бу комиссияга республика физкультура ва спорт комитети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, республика касаба союзлари совети, айрим министрликлар, кўнгилли спорт жамиятларининг вакиллари киритилган бўлиб, улар умумий ишнинг боришини назорат қиладилар ва бошқарадилар.

— Янги комплекс мактаб физкультурачилари олдига қандай талаблар қўяди?

— Аслини олганда, физкультура-спорт мактабда, навқирон ёшлар ўртасида бошланади, дейиш ўринли. ГТО нормасини топширишга тайёргарликнинг дастлабки босқичлари ҳам шу ердан бошланади. Шунинг учун қисман ҳозирдан, асосан янги ўқув йилидан бошлаб жисмоний тарбия дарслари программасига ГТО талаблари бўйича баъзи ўзгартишлар киритилади. Илгари ёшлар мусобақада мактаб ёки шахсий команда шарафи учун курашган бўлсалар, энди янги комплекс нормативини топшириш учун ўзаро беллашадилар.

— Дастлабки мусобақалар ва ютуқлар ҳақида гапириб берсангиз?

— ГТО босқичларида нормативларни топшириш кун сайин оммавий тус олмоқда. Дастлаб Навоий шаҳри ёшлари тахсинга лойиқ иш қилишди. Улар мамлакатимизда янги комплекс бўйича мусобақалар бошланган куннинг эртасигаёқ стартга чиқишган эди. Ўшанда шаҳар спорт майдонлари, базаларида барча босқичлар бўйича оммавий мусобақалар бўлди. 16-мактаб ўқувчиларидан Н. Чуканов, Н. Мамонова ва бошқалар нормативларни бажаришди.

Чирчиқ, Бухоро ва Фарғонада ҳам янги комплекс программаси бўйича дастлабки имтиҳонлар бўлиб ўтди. Чирчиқликларнинг оммавий мусобақаларида 6 мингдан зиёд киши «Меҳнат ва СССР мудофаасига тайёр» комплексининг айрим норматив талабларини бажарди. 5 мингдан ортиқ бухоролик ёшлар бу борада ҳаракатни бошлаб юборишди. Фарғонада «Меҳнат» кўнгилли спорт жамиятининг область совети турли мусобақалар ўтказди. Педагогика институти йигит-қизлари, Марғилон ипак комбинати, Фарғона азот ўғитлари ҳамда нефтни қайта ишлаш заводлари ишчилари, Қувасой цементчилари норматив топшириш мусобақаларида фаол қатнашдилар.

— «Саломатлик куни»га бағишланган оммавий мусобақалар қандай ўтди?

— Ҳар йили анъанавий равишда ўтадиган «Саломатлик куни» байрами бу сафар ҳам оммавий тус олди. Шу кунги мусобақалар ГТО нормативларини топшириш билан узвий боғланиб кетди. Республикамиз шаҳар-қишлоқлари спорт базаларида физкультурачиларнинг катта программа бўйича мусобақалари ўтказилди. Республика физкультура ва спорт комитети, Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети, Тошкент телевидение студияси ҳамда Олий ва Ўрта махсус таълим министрлиги ўзаро ҳамкорликда пойтахтимизнинг 8 олий ўқув юрти ўртасида ГТО нормативларини топшириш бўйича «зангори экран» кўригини ўтказди. Кўпчиликда катта қизиқиш уйғотган кўрик мусобақалари «Ёшлик» спорт манежида бўлди. Кўрик ғолиби бўлишлик Тошкентдаги физкультура институти ёшларига насиб этди.

Янги комплекс бўйича барча босқичларда нормативларни топшириш ва ГТО нишондори бўлиш иштиёқида республикамиз бўйлаб мусобақалар қизғин давом этмоқда. Жумладан, Андижонда бугунгача нишондорлар сафи 500 кишидан ошиб кетди. Куни кеча Тошкентдаги «Старт» стадионида ўтказилган мусобақаларда фақат Чкалов номидаги самолётсозлар заводи ёшларидан 800 киши комплекс нормативини бажаришга муяссар бўлди.

«Меҳнат ва СССР мудофаасига тайёр» комплекси шу вақтгача совет жисмоний тарбия системасининг асоси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Янги комплекснинг жорий этилиши физкультура ва спорт ҳаракати тараққиётида муҳим босқич бўлади.

ХАТЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

МАНСАБИДАН ФОЙДАЛАНИБ

Колхозда ёз бўйи тер тўкиб меҳнат қиламиз. Лекин куз вақтида «ўроқда йўқ машоқда йўқ, хирмонда ҳозир» деганларидек, ёз бўйи салқинни кўзлаб юрган баъзи кишилар ҳам эл баробар ведомостга қўл қўйиб пул олаётганининг шоҳиди бўламиз.

Ушбу сўзларни Самарқанд область, Пастдарғом районидаги Куйбишев номли колхознинг бир группа аъзолари йўллаган хатдан келтирдик. Район прокуратурасининг редакцияга хабар қилишича, текширишда хатда кўрсатилган факт қисман тасдиқланган.

Колхознинг 4-бригада бошлиғи Я. Эгамбердиевнинг ўз ишига бепарволик билан қараганлиги сабабли табелчи Хуррамов мансабидан фойдаланиб, қариндошларига ишга чиқмаган кунлари учун ҳам пул ёзгани аниқланган. Ушбу факт колхоз правлениесининг кенгайтирилган мажлисида муҳокама қилинган. Ортиқча ёзилган пул колхоз фойдасига ундириб олинган. Хатога йўл қўйганлиги учун бригада бошлиғи Я. Эгамбердиев ва жиноят қилгани учун табелчи С. Хуррамовлар вазифаларидан четлаштирилган.

БЕПАРВО ТАРБИЯЧИ

Ленин номли 1-ўрта мактаб-интернатда таълим-тарбия ишлари бўшашиб кетган, ётоқхонадаги ўқувчиларга зарур маданий-маиший шароитлар яратилмаган. Мактаб-интернатимиздан раҳбарлар хабар олишмайди.

Бахмал районидан келган юқоридаги мазмунли хат текшириб чора кўриш учун район маориф бўлимига юборилган эди. У ердан редакцияга хабар қилинишича, хатда келтирилган фактлар тасдиқланган.

Камчиликларни тугатиш юзасидан шошилинч чоралар кўрилган. Мактаб-интернат директори И. Қорабеков таълим-тарбия ишларини бўшаштириб юборгани учун район халқ маорифи бўлими советида огоҳлантирилган, Мирзаевга эса қаттиқ виговор берилган.

Жаҳон халқлари! Америка Қўшма Штатларидан Вьетнам Демократик Республикаси территориясини осмондан бомбардимон қилиш ва ўққа тутишни, Ҳинди-Хитойдаги ваҳшиёна урушни дарҳол тўхтатишни, Жанубий Вьетнам, Лаос ва Камбоджадан АҚШ ва гумашталарининг барча қўшинларини батамом ва сўзсиз олиб чиқиб кетишни қатъий талаб қилингиз!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ 1 МАЙ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН).

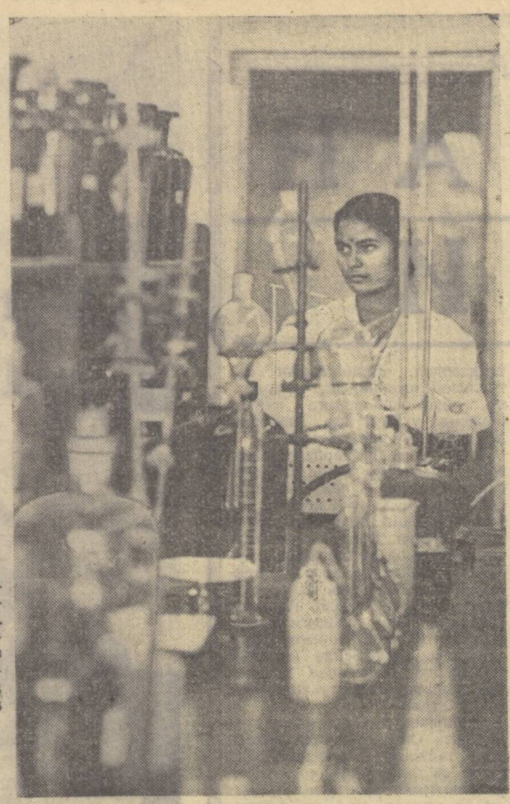

ҲИНДИСТОН. Ҳинд фармацевтика компанияси филиалларидан бири бўлган Ҳайдаробод фармацевтика заводи қурилишида Совет Иттифоқи ҳинд дўстларимизга катта ёрдам кўрсатди. Ҳозир завод йилига минг тоннадан зиёд сульфамид ишлаб чиқармоқда. Суратда: шу заводнинг лабораторияларидан бирида.

А. Шальнев фотоси. (ТАСС).

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

ВЬЕТНАМГА ТИНЧЛИК БЕРИЛСИН

● ДАККА. Бангладеш Халқ Республикаси ташқи ишлар министри Абдус Самад бундай деди: «Бутун дунёдаги, шу жумладан Қўшма Штатлардаги тинчликсевар халқлар Вьетнамдаги агрессия кучайтирилаётганлигига қарши норозилик билдирмоқдалар». Ҳинди-Хитой проблемасини фақат тинчлик йўли билан ҳал қилиш мумкин деб таъкидлади у. Бунинг маъноси шуки, дунёнинг шу қисмидаги халқлар ўз тақдирини ҳал этишда четдан ҳеч кимни аралаштирмай ўзининг хоҳиш иродасини эркин равишда рўёбга чиқариши керак.

● НЬЮ-ЙОРК. Нью-Йорк, Лос-Анжелес, Сан-Францискода ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларида, кўпгина Америка университетларида АҚШнинг Вьетнамда олиб бораётган урушига қарши норозилиқ намойишлари бўлиб ўтди. Маъмурлар студентларга қарши миллий гвардия солдатларини ва полицияни юбормоқда. Мэриленд университетининг ўзида ўтган ҳафта ичида 175 киши қамоққа олинди.

Студентларнинг урушга қарши ташкилотлари вакилларидан 600 дан кўпрок киши Нью-Йоркдаги Колумбия университетида бўлиб ўтган урушга қарши миллий конференцияда қатнашди. Улар АҚШнинг 28 штатидан келишган эди.

● СТОКГОЛЬМ. Вьетнам халқининг курашини қўллаб қувватлашга бағишланиб, бу ерда ўтказилган митинг қатнашчилари Американинг ҳамма қўшинларини Ҳинди-Хитойдан дарҳол, батамом ва ҳеч сўзсиз олиб чиқиб кетишни талаб қилдилар. Митингда қабул қилинган резолюцияда бомбардимон қилишлар дарҳол тўхтатилсин ва АҚШ Париждаги музокаралар столига келсин деб талаб қилинади.

● РИМ. Болонья шаҳрида Вьетнам халқи билан бирдамлик намойиши бўлиб ўтди. Болонья ишчилари ВДР халқини ва Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронтини якдиллиқ билан қўллаб-қувватлаётганликларини изҳор қилдилар.

Флоренциядаги норозилик намойишининг қатнашчилари Вьетнам территориясини бомбардимон қилишни тўхтатишни, Италия ВДР ҳукуматини танишини талаб қилдилар.

● ПРАГА. Тинчликни ҳимоя қилиш Чехословакия комитетига, Чехия тинчлик кенгашига, ЧССР Миллий фронти марказий комитетига жамоат ташкилотларидан, корхоналар ва ўқув юртларининг коллективларидан юзлаб хатлар ва резолюциялар келиб турибди. Уларда Американинг Ҳинди-Хитойдаги агрессиясидан қаҳр-ғазаб туйгулари изҳор қилинган.

● ДЕҲЛИ. Турли партиялардан парламентга сайланган 115 депутат эълон қилган қўшма баёнотда: «ҳинд халқи ВДР территорияси бомбардимон қилинаётганлигини қоралайди», дейилади. Ҳиндистон Компартиясининг органи бўлган «Нью эйж» ҳафталик газетасида эълон қилинган шу баёнотда айтиладики, «Ҳиндистон ҳукумати Жанубий Вьетнам Республикасининг муваққат революцион ҳукуматини эътироф қилади, деб умид билдирамиз».

● МАДРИД. Барселона шаҳрининг марказий проспектидан юриб ўтган юзлаб испанлар Вьетнам халқини қўллаб-қувватловчи плакатларни кўтариб олган эдилар.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● РИМ. Бу ерда Италия Коммунистик партиясининг вакиллари Мозамбик озодлик фронти делегацияси билан учрашди. Делегацияга озодлик фронтининг раиси Самор Машель бошчилик қилади. Учрашув вақтида империализмга қарши биргаликда ҳаракат қилиш масалалари ва Мозамбик ватанпарварларининг португалиялик мустамлакачиларга қарши курашига доир масалалар қараб чиқилди. Италия Коммунистик партиясининг вакиллари Италия коммунистлари ва демократлари Африка қитъасидаги халқларнинг миллий мустақиллик йўлидаги кураши билан бирдам эканликларини таъкидладилар.

● ПАРИЖ. Республика президенти Жорж Помпиду Парижга келган СССР ташқи савдо министри Н. С. Патоличевни қабул қилди.

Икки ўртада СССР билан Франция ўртасидаги савдо-сотиқ ва иқтисодий муносабатларга доир масалалар юзасидан суҳбат бўлди.

● НЬЮ-ЙОРК. «Нью-Йорк таймс» газетаси хабар беради: Исроил маъмурлари 1967 йилда босиб олинган Ғазо секторига яхудийларни кўчириб жойлаштириш сиёсатини давом эттирмоқдалар. Газета Тель-Авив бу районда яҳудийларнинг яна бир қанча йирик қишлоқларини вужудга келтириш ниятида эканлигини таъкидлайди.

Исроил ҳарбий маъмурлари, деб ёзади газета, бундан қарийб икки ой муқаддам олти мингдан ортиқ араб бадавийларини ўзларининг туғилиб ўсган ерларидан ҳайдаб чиқаришган эди. Ана шу маҳсулдор ерларда яқин орада исроилликларнинг янги қишлоқлари вужудга келтирилади.

Бу хабар Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг қарорларига ва жаҳон жамоатчилигининг норозилигига қарамай, Исроил маъмурлари босиб олинган араб территорияларида маҳкам жойлашиб олиш планларини амалга ошираётганликларини яна бир марта исбот қилади.

(ТАСС).

ОҚ УЙ ЙЎЛИДА

Саккиз ойдан сўнг Америка Қўшма Штатларида навбатдаги президент сайловлари бошланади. Оқ уйда президент Ричард Никсоннинг ўзи қоладими ёки ана шу лавозимга даъвогар бўлган бирор янги номзод президентлик тахтини эгаллайдими, деган масала 1972 йилнинг ноябрида ҳал этилади. Ноябргача ҳали анча вақт бор. Шунга қарамай, мамлакатнинг сиёсий ҳаётида бўлажак сайлов аломатларини сезиш қийин эмас. Номзодлар кўрсатиш учун кураш ҳозирданоқ қизиб кетди. Демократлардан президентликка даъвогар бўлган номзодлар сайлов олди курашларини июль ойида, республикачилар эса — август ойида тугаллашади.

Бундан 100 йил муқаддам таниқли карикатурачи Томас Нэст бу иққи партияни фил ва эшак кўринишида тасвирлаган эди. Ўшандан буён фил Америка республикачилар партиясининг рамзи, эшак эса АҚШ демократик партиясининг рамзи бўлиб келмоқда. Гарчи фил ҳам, эшак ҳам бир охурдан — монополиялар охуридан ем ейишса-да улар ўртасида сайлов олди кураши ҳаддан ташқари кескинлашиб кетмоқда. Чунки Оқ уйдаги тахтни эгаллаш ҳокимиятни қўлга олиш, давлат молия маблағлари ҳамда унинг ҳарбий машинасини бошқариш демакдир.

Хўш, 1972 йил сайлов олди курашида ҳар иккала партия ва улар номзодларининг имкониятлари қандай?

Аввалги сайловлардаги сингари бу сафар ҳам йирик монополистлар кимни кўпроқ қўлласа ўша ғалаба қозониши мумкин. Бир вақтлар АҚШнинг учинчи президенти Томас Жефферсон сайлов кампаниясига бор-йўғи 50 доллар сарфлаб, президентлик тахтини эгаллаган эди. Лекин бу воқеа 1801 йилда бўлган эди. Ўшандан буён кўп нарса ўзгарди. Сўнгги сайловда, яъни 1968 йилда президентлик лавозимини эгаллаган Никсон 29 миллион доллар сарфлашга мажбур бўлди. Журналистларнинг хабар қилишларича, янги сайлов олди кампанияси яна ҳам қимматлашиб кетиши кутилмоқда.

Ҳозирги президент Никсондан ташқари республикачилар партиясидан конгресс аъзоси, Калифорния штатининг вакили Пол Макклоски ҳамда Огайо штатидан конгрессчи, республикачилар партияси энг реакцион қанотининг вакили Жон Эшбруклар президент лавозимига даъвогарлик қилмоқдалар.

Демократлар партиясидан эса тўққиз киши президентликка ўз номзодини кўрсатаётир. Булар орасида сенаторлар Маски, Макговерн, Жексон, Мэриленд университетининг профессори Маккарти, Нью-Йорк шаҳрининг мери Линдсей, Лос-Анжелес мери Йорти ва бошқалар бор. Демократлар партиясидан президентликка даъвогар бўлган ана шу номзодларни тахминан уч группага бўлиш мумкин. Южин Маккарти, Жорж Макговерн ва Жон Линдсей демократик партия сўл қанотининг номзодларидир. Эдмунд Маски ва Губерт Хемфри центрист, ҳарбий саноат комплексининг вакили бўлган Генри Жексон эса халқаро кескинликни юмшатишга қарши, зўр бериб қуролланиш тарафдори ҳамда ашаддий антикоммунистдир. Шунингдек, президентлик тахтини эгаллашга Америка мустақил партияси деб аталмиш партиянинг бошлиғи реакционер ва ирқчи Ж. Уоллес ҳам ҳаракат қилмоқда.

Бўлажак сайловларда демократларнинг ғалаба қозонишига ишониш жуда қийин. Чунки улар 1972 йилга бутунлай бўш хазина билан келдилар. Бунинг устига 1968 йилги кампания даврида улар 9,3 миллион доллар қарз бўлиб қолган эдилар. Республиқачилар эса 1971 йилнинг охирига келиб, ўз хазиналарида 35 миллион доллар тўплашга муваффак бўлишди.

1972 йилги президент сайловларида АҚШ Коммунистик партияси ҳам қатнашади. Президент лавозимига партиянинг бош секретари Гэс Холл, вице-президент лавозимига эса озодлик учун курашувчи ёш ишчилар иттифоқининг раҳбари, негр Жарвис Тайнер номзоди кўрсатиляпти. Америка Компартиясининг обрўси ва таъсири йилдан-йилга ўсиб бораётир. Коммунистлар сайлов олди кампаниялари минбаридан фойдаланиб, кенг халқ оммасини ўзларининг демократик программалари билан таништирмоқдалар. Бу программанинг асосий мақсади Америка қўшинларини Ҳинди-Хитойдан олиб чиқиб кетиш, АҚШнинг бошқа мамлакатлардаги ҳарбий базаларини тугатиш, ирқий камситишнинг ҳар қандай кўринишига барҳам бериш ва халқ оммасининг муҳим эхтиёжларини қондиришдан иборатдир.

Н. СТРЕЛЬЦОВА, АПН.

ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ БУНДЕСТАГИДА

БОНН, 25 апрель. (ТАСС). Оппозициячи христиан-демократик иттифоқ — христиан-социал иттифоқ фракцияси Германия Федератив Республикасининг ҳукуматига ишончсизлик билдириш масаласини бундестагга қўйишга қарор қилди. Бунинг учун баҳона тариқасида оппозиция бундестагда шу кунларда бюджет масалалари муҳокама қилинмоқчи бўлганидан фойдаланди. Бироқ маҳаллий сиёсий обзорчиларнинг айтишига қараганда, христиан демократик иттифоқ — христиан-социал иттифоқ қарори ҳақиқатда ҳукуматнинг шарқий сиёсатига қарши қаратилган.

Германия Федератив Республикасининг канцлери В. Брандт телевидение орқали гапириб, «христиан демократик иттифоқ сайловчиларнинг наказларини бажармасликка аҳд қилиб қўйган депутатларга умид боғлаётган бўлса керак», деди. Мен, деди канцлер, Германия Федератив Республикасининг СССР ва Польша Халқ Республикаси билан тузилган шартномаларни ратификация қилиш зарурлигини бундестагда далиллар билан асослаб бераман.

Германия Федератив Республикасининг ташқи ишлар министри В. Шеель ҳам телевидение орқали гапириб, ҳукумат коалициясига кирган партиялар христиан-демократик иттифоқ—христиан-социал иттифоқнинг ҳукуматга ишончсизлик билдириш тўғрисидаги рад этадилар, деб ишонч билдирди.

«АПОЛЛОН-16» ЕРГА ҚАРАБ КЕЛМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 26 апрель. (ТАСС). Ичига космонавтлардан Жон Янг, Чарльз Дьюк ва Томас Маттингли тушган «Аполлон-16» космиқ кемаси Ерга қараб келмоқда. Кеча у планетамизнинг тортиш кучи доирасига кирди.

25 апрелда ярим тунга яқин Томас Маттингли экипаж бўлмасидан очиқ космосга чиқиб, Ой юзасини суратга олган икки камерадаги фотоплёнкани чиқариб олиш учун кема ташқарисидан двигатель бўлмасига ўтди. Маттинглининг очиқ космосдаги иши бир соат чамаси давом этди.

Программага мувофиқ кема 27 апрель куни кечқурун Тинч океанида сувга қўниши керак.

ЕВРОПА ЧЕМПИОНАТИ ОЛДИДАН

АСОСИЙ ЎЙИНЧИЛАР АНИҚЛАНДИ

Яқинда Югославия терма командасининг тренери Вуядин Бошков совет футболчилари билан чорак финалда куч синашадиган асосий ўйинчиларини маълум қилди.

Матбуот конференциясида журналистлар билан ўтказилган суҳбат давомида Бошков кўплаб саволларга жавоб берди. Жумладан у, терма командасининг 30 апрелда майдонга қуйидаги составида тушиши эҳтимолдан ҳоли эмаслигини айтди. Мана улар: дарвозабон — Марич, ҳимоячилар — Рамяк, Паунович, Хольцер, ярим ҳимоячилар — Степанович, Павлович, Облак, Ачимович; ҳужумчилар — Петкович, Баевич, Жанч.

Маълумки, Бошков Киевдаги СССР ва Перу терма командалари учрашувининг шоҳиди бўлган эди. Ана шу халқаро ўртоқлик учрашувидан олган таассуротлари ҳақида гапирар экан, совет футболчилари ўйинига юксак баҳо берди. Айниқса, Руданов бошлиқ терма командамиз ҳимоячиларининг пухта ўйнаганлигини ҳамда Колотов, Коньков, Козинкевич сингари ўйинчилар ҳақида тўлқинланиб гапирди.

Совет футболчилари билан бўлажак учрашувга югославияликлар қандай тактик вариант қўллайдилар, деган саволга Бошков қуйидагича жавоб берди:

— Биз қанотлар бўйлаб ҳужум қиламиз. Ҳар қанотда энг камида иккитадан ўйинчи ҳаракат қилади. Марказдан ҳужум қилишни эса вақтни бекор ўтказиш деб ўйлайман.

ЭРОН. Мамлакатнинг жанубида кучли зилзила юз берди. Ер тебранишининг кучи Шероздан 160 километр жанубий шарқда — зилзила марказида 8-9 баллга етди. Зилзила натижасида 4 минг киши ўлди ва 40 минг киши бошпанасиз қолди. 20 километр узунликда, баъзи жойларда эса бир неча метр чуқурликда ер ёрилди. Кўприклар бузилиб, юзлаб хурмо дарахтлари қулади. Эрон ҳукумати аҳолига ёрдам кўрсатиш учун зарур чораларни кўрмоқда. Суратда: зилзила районида.

А. Аҳмедзянов фотоси. (ТАСС).

МЕҲНАТКАШЛАР ВАКИЛЛАРИНИНГ 1972 ЙИЛ 1 МАЙ НАМОЙИШИ ТЎҒРИСИДА

Тошкент шаҳар меҳнаткашлари вакилларининг умумшаҳар намойиши 1 Май соат 10 да В. И. Ленин номли майдонда бўлади.

Намойишда қатнашадиган меҳнаткашлар вакиллари, корхоналар, муассасалар ва ўқув юртлари бўйича ўз йиғилиш пунктларида тўпланадилар ва район колонналари билан белгиланган маршрут бўйича уюшган ҳолда В. И. Ленин номли майдонга борадилар

Пропуск билан В. И. Ленин номли майдонга кириш соат 9.45 минут ўтганда тўхтатилади.

Махсус пропускга эга бўлган автомашиналардан ташқари барча турдаги транспортларнинг ҳаракати шаҳарнинг марказий қисмида Навоий, Энгельс, Пролетарская, Шота Руставели, Богдан Хмельницкий, Фурқат, Карл Маркс кўчаларида соат 6 да тўхтатилади ва транспорт ҳаракати намойиш тугагандан сўнг бошланади.

ШАҲАР 1 МАЙ КОМИССИЯСИ.

Редактор М. ҚОРИЕВ

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.30 — МОСКВА, 17.55 — ТОШКЕНТ, 18.00 — Мультфильм, 18.05 — Ахборот, 18.20 — Илмий техника тараққиёти учун, 18.45 — Ахборот, 19.00 — Орифхон Хотамов ва Ҳакимжон Файзиев куйлайди, 20.00 — Миллионлар ленинча университети, 20.30 — Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи. Грузия ССР, 22.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 13.00 — Бадиий фильм, 18.00 — МОСКВА, 18.05 — Янгиликлар, 18.15 — Минск трактор заводининг етти куни, 18.30 — Мультфильмлар, 19.00 — Санъат усталари концерти, 20.00 — Спорт кўрсатуви, 20.30 — Ҳужжатли фильм, 20.40 — Уруш ва тинчлик (бадиий фильмнинг 3-серияси), 22.00 — ТОШКЕНТ.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. Дон Кихот болалари (бадиий фильм), 21.15 — Музикали кўрсатув, 22.05 — Концерт.

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонгги концерт, 8.25 — С. Калонов ва М. Ниёзов асарлари, 9.30 — «Ер ва эл», 10.25 — Т. Азимовнинг «ҚАНОТЛИ ЁШЛИК» қўшиғи ўргатилади, 11.15 — Баҳор байрамини муносиб кутиб олайлик, 11.30 — Куйлардан куйларга, 12.15 — Ўзбекистоннинг зарбдор қурилишларида, 12.25 — Қурувчилар учун концерт, 13.30 — Рус қўшиқ ва лапарлари, 15.10 — Узоқ жойларда яшайдиган гидрометеорология хизмати станциялари ходимлари учун эшиттириш ва концерт, 16.10 — Музикали Тошкент (русча), 16.50 — «Правда» газетасининг обзори, 17.00 — Суҳбатли концерт, 18.00 — Ишчи ёрдами, 18.10 — Кекса ижрочилар концерти, 19.20 — Татар куйлари, 20.00 — «Ёшлик» программаси, 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат, 21.10 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт, 21.45 — Сиёсий билимлар радиоуниверситети, 22.15 — Ўзбек давлат филармонияси солистларининг концерти, 22.40 — Ленин ҳақида ҳикоялар, 23.15 — Лирик концерт.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 27/IV да Травиата, 29/IV да Дон Карлос.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 27/IV да Табассум ўғрилари, 28/IV да Олтин девор, 29/IV да Парвоз.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 27/IV да Менинг жаннатим, 28, 29/IV да Тоғ гўзали.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Озарбайжон ССР цирки артистларининг гастроллари (кеч соат 7 яримда; шанба ва якшанба кунлари кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда).

КИНО

Мажбурий ота — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Омадли жентельменлар — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Дайди (2 серия) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Генерал учун тузоқ — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Гувоҳ йўқолди — «СПУТНИК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Кора тоғ (жуфт соатларда), Май юлдузлари (тоқ соатларда); — «ДРУЖБА».

Любавинларнинг тугатилиши — «ВОСТОК». (кундуз ва кечқурун).

СССР ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

1, 2 МАЙ КУНДУЗ СОАТ 3 ВА КЕЧ 8 ДА

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТЛАРИ

ҚАТНАШАДИЛАР

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: ЖУМАНАЗАР БЕКЖОНОВ, ҚУВОНДИҚ ИСКАНДАРОВ, ТАМАРА ЮНУСОВА, ДИЛБАР АБДУЛЛАЕВА;

ЎЗБЕК ЭСТРАДАСИНИНГ СОЛИСТЛАРИ:

ФАХРИДДИН УМАРОВ (ЛИРИК ҚЎШИҚЧИ)

Шерали ЖЎРАЕВ, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Азиза ТУЛАГАНОВА.

МИНИАТЮРА ВА СЎЗ УСТАЛАРИ

ҲАСАН ЙЎЛДОШЕВ ва ҒУЛОМ ТОЖИ АЪЛОЕВ

II РЕСПУБЛИКА АСКИЯЧИЛАР КОНКУРСИНИНГ ҒОЛИБЛАРИ: Мадамин ЮСУПОВ (Марғилон), Ғуломжон РУЗИБОЕВ (Андижон), Йўлдошхон НОСИРОВ ва Неъматжон ТОШМАТОВ (Қўқон).

72 ЙИЛ РЕСПУБЛИКА ҚЎШИҚ КОНКУРСИНИНГ ЛАУРЕАТЛАРИ: Саёҳат МАЛИКОВА, Раъно ХАЛИЛОВА (Фарғона), Зумрад СОТИМОВА, Турғуной СОТИБОЛДИЕВА (Андижон), Роҳат АВЕЗОВА, (Хоразм), Гулистон ЖУМАНОВА (Қорақалпоғистон АССР), Азимжон АМИНОВ, Кимё НАЗАРОВА (Наманган).

КОНКУРС ҚАТНАШЧИЛАРИ: Самижон БОЛТАБОЕВ, Йўлдошали ТИЛЛАБОЕВ, Тожиали ОЛИМОВ (Наманган).

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Программани — ҒУЛОМ ТОЖИ АЪЛОЕВ ва ҲАСАН ЙЎЛДОШЕВЛАР олиб борадилар.

БИЛЕТЛАР Свердлов номли концерт зали ва Марказий «Юбилей» спорт зали кассаларида кундуз соат 2 дан сотилади.

А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

1, 2 МАЙ КЕЧ СОАТ 8 ДА

БАЙРАМ КОНЦЕРТЛАРИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: ВИЛОЯТ ОҚИЛОВА, МАҲМУДЖОН МУҲАМЕДОВ;

Солистлар: Дилором ҚАЮМОВА, Гулшод ОТАБОЕВА, Қизлархон ДЎСТМУҲАМЕДОВА, Аҳмаджон ШУКУРОВ, Тельман ҲАСАНОВ, Толибжон МУЛЛАЖОНОВ, Хотам ХЎЖАЕВ, Қодир МЎМИНОВ, Назира ШЕРАЛИЕВА, Роза ҚАҚУРИЕВА.

АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИ

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист — Ҳаким НИШОНОВ.

Программани — Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.

Билетлар боғнинг ёзги театр кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

«ВОЕННАЯ КНИГА» МАГАЗИНИ

(К. Маркс кўчаси, 28-уй)

Совет нашриётларида 1947 йилдан кейин нашр этилган бадиий адабиёт, обуна нашрлари, мемуарлари аҳолидан чекланмаган миқдорда

СОТИБ ОЛАДИ

Магазин якшанба ва душанбадан ташқари ҳар куни эрталаб соат 10 дан кундуз 5 яримгача (кундуз соат 2 дан 2.45 минутгача тушлик вақти) ишлайди.

Китоб топшираётганда паспорт бўлиши лозим.

Тошкент врачлар малакасини ошириш институти ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари оператив хирургия ва клиник анатомия кафедрасининг мудири медицина фанлари доктори, профессор А. Ғ. Мирзамуҳамедовга отаси

ҒИЁС МИРЗАМУҲАМЕДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: 700.000 ГСП. ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26, Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330 683. Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283, Партия турмуши — 333469, 337221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258 Қишлоқ хўжалиги — 337604 Адабиёт ва санъат — 332036. Фан мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451, Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424, Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524, Стенографистка — 337343, Корректура — 337162, Эълонлар — 338142, Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро — 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд — 31—972, Термиз — 54—01 Урганч — 34—55, Фарғона — 4—29—44.

Б. — 99. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 01397.